

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА
ГЕТЬМАНА**

факультет фінансів

кафедра корпоративних фінансів і контролінгу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Фінансовий менеджмент і контролінг
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Форма навчання: дистанційна

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Управління інвестиційною діяльністю підприємств»

здобувача Скоц Віри Миколаївни

(підпис)

Науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу Дибя М.І.

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., проф. Терещенко О.О.

(підпис)

Київ 2024

Реферат

Кваліфікаційна магістерська робота містить 82 сторінки, 28 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел з 47 найменувань, додатки.

Управління інвестиційною діяльністю підприємств

Об'єктом дослідження є процес управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Предметом дослідження є аналіз ефективності управління інвестиційною діяльністю в контексті їхнього впливу на сталий розвиток підприємств.

Мета кваліфікаційної магістерської роботи – аналіз та розробка шляхів ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємства з метою сприяння його сталому розвитку.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- дослідити сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства;
- охарактеризувати фінансові методи управління інвестиційною діяльністю;
- виділити показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- провести оцінку фінансово-економічного стану підприємства;
- провести оцінку динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства;
- провести оцінку ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- виділити інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства в сучасних умовах;
- охарактеризувати управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства.

Практичне значення отриманих результатів. Розроблені рекомендації стосовно управління інвестиційною діяльністю надають конкретні інструменти для забезпечення стійкого фінансового розвитку підприємств. Це може бути корисним для практикуючих менеджерів, інвесторів та регуляторів у сфері фінансів та інвестицій, сприяючи підвищенню ефективності їх стратегічних рішень.

Рік виконання кваліфікаційної магістерської роботи: 2023.

Рік захисту роботи: 2024.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, управління інвестиційною діяльністю, сталість інвестиційного потенціалу, формування та оцінка інвестиційного портфеля, моніторинг реалізації інвестиційних проектів.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства.....	7
1.2 Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю	15
1.3 Показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю	22
підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «УКРПОШТА» ...	27
2.1 Оцінка фінансово-економічного стану підприємства	27
2.2 Оцінка динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства.....	38
2.3 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства.....	45
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	51
3.1 Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства ..	51
3.2 Інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства в сучасних умовах.....	62
3.3 Управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства	68
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ	86

ВСТУП

Актуальність теми. Обрана тема надзвичайно актуальна, оскільки в сучасних умовах глобалізації та економічної конкуренції, ефективне інвестування стає ключовим фактором для успішного розвитку підприємств. Критичний аналіз і порівняння існуючих підходів дозволяють визначити недоліки та перспективи управління інвестиціями, що відкриває можливість для новаторських підходів. Дослідження є особливо актуальним для України, де розвиток економіки та привабливість для інвесторів стають пріоритетними завданнями національного рівня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато зарубіжних та вітчизняних дослідників, таких як Ю. О. Гернего, М. І. Диба, О. М. Диба, М. С. Лугова, В. А. Голян, В. М. Мацука, О. В. Гук, Л. П. Шендерівська, Г. А. Мохонько, С. О. Домбровська, Т. В. Майорова, О. Б. Паньков, В. В. Чернишов та інші, приділяли увагу питанням управління інвестиційною діяльністю підприємств. Проте, важливо відзначити, що проблема управління інвестиційною діяльністю залишається недостатньо висвітленою. Особливий недолік у літературі полягає в обмеженій аналізі сучасного стану та ефективних джерел формування фінансових ресурсів для інвестиційного розвитку підприємств, що робить актуальною кваліфікаційну роботу, присвячену цьому питанню, з урахуванням розвитку вітчизняної галузі науки та виробництва

Мета кваліфікаційної магістерської роботи полягає в аналізі та розробці шляхів ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємства з метою сприяння його сталому розвитку.

Завдання кваліфікаційної магістерської роботи:

- дослідити сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства;
- охарактеризувати фінансові методи управління інвестиційною діяльністю;

- виділити показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- провести оцінку фінансово-економічного стану підприємства;
- провести оцінку динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства;
- провести оцінку ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- виділити інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства в сучасних умовах;
- охарактеризувати управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства.

Об'єкт дослідження: процес управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Предмет дослідження: аналіз ефективності управління інвестиційною діяльністю в контексті їхнього впливу на сталий розвиток підприємств.

Методи дослідження. У процесі виконання кваліфікаційної магістерської роботи використовувались різноманітні методи дослідження. Діалектичний метод використовувався для аналізу суті та характеристик управління інвестиційною діяльністю підприємств, а також для виокремлення методологічних аспектів їхнього розвитку. Загальнонаукові методи застосовувались для дослідження різних напрямків управлінської практики в сфері інвестиційної діяльності. Метод якісного та кількісного аналізу дозволив проаналізувати тенденції розвитку інвестиційної діяльності на підприємстві, визначити їхню ефективність та особливості фінансового забезпечення. Аналітико-синтетичний метод використовувався для виокремлення проблем та визначення напрямків підвищення результативності управління інвестиційною діяльністю на підприємстві.

Теоретична та практична значущість отриманих результатів. Отримані результати мають важливе теоретичне значення, оскільки вони розширюють розуміння принципів та шляхів управління інвестиційною діяльністю підприємств. На основі проведеного дослідження вдалося визначити оптимальні методи та підходи до управління інвестиційною діяльністю, що може служити підґрунтям для подальших теоретичних розвідок у цій галузі.

Практична значущість отриманих результатів проявляється в можливості їх використання для оптимізації управлінських рішень на підприємствах. Розроблені рекомендації стосовно управління інвестиційною діяльністю надають конкретні інструменти для забезпечення стійкого фінансового розвитку підприємств. Це може бути корисним для практикуючих менеджерів, інвесторів та регуляторів у сфері фінансів та інвестицій, сприяючи підвищенню ефективності їх стратегічних рішень.

Інформаційна база дослідження охоплює широкий спектр джерел, включаючи наукові праці вітчизняних та міжнародних дослідників, статистичні дані з офіційних ресурсів, звіти рейтингових агентств та фінансові звіти підприємств. Це різноманіття джерел дозволило створити комплексний образ інвестиційної діяльності підприємств та виявити ключові тенденції та проблеми у цій сфері.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів (в тому числі 9 підрозділів), висновків, списку використаних джерел та додатків.

У розділі 1 досліджено сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства; охарактеризовано фінансові методи управління інвестиційною діяльністю; виділено показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства.

У розділі 2 проведено оцінку фінансово-економічного стану підприємства; оцінено динаміку та структуру інвестиційної діяльності підприємства; оцінено ефективність інвестиційної діяльності підприємства.

У розділі 3 запропоновано шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства; виділено інноваційні методи

управління інвестиційною діяльністю підприємства в сучасних умовах;
охарактеризовано

управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства

Інвестиційна діяльність є важливим компонентом стратегічного розвитку будь-якого підприємства. Інвестиції визначаються як вкладення фінансових ресурсів з метою отримання прибутку та збільшення вартості активів підприємства. Ця діяльність є ключовим чинником, який допомагає підприємству здійснювати розвиток, зміцнювати свою конкурентоспроможність і розширювати свою сферу впливу на ринку. Інвестиції можуть приймати різні форми, такі як капітальні вкладення, придбання нового обладнання, розширення виробництва, дослідження та розвиток, а також придбання цінних паперів і акцій інших підприємств. Роль інвестиційної діяльності полягає в тому, щоб забезпечити стале фінансове зростання підприємства та забезпечити його здатність адаптуватися до змінних умов ринку.

У цьому контексті, варто розглянути сутність інвестиційної діяльності та її важливу роль у розвитку підприємства. Роль інвестиційної діяльності у життєдіяльності підприємства надзвичайно важлива, оскільки вона дозволяє здійснювати модернізацію, розширення та удосконалення виробничих процесів, розробку нових продуктів та послуг, а також покращення фінансового стану підприємства. Інвестиції відіграють роль каталізатора для зростання прибутковості і конкурентоспроможності підприємства, а також сприяють збільшенню його ринкової вартості.

Розглянемо основні визначення поняття «інвестиційна діяльність» в науковій літературі (табл.1.1).

Таблиця 1.1 – Визначення поняття «інвестиційна діяльність» в науковій літературі

№	Автор	Визначення
1	М. С. Лугова	процес пошуку інвестиційних ресурсів, обміну капіталу, компенсації витрат; комплекс заходів суб'єктів інвестиційної діяльності щодо залучення інвестицій; сукупність дій, яка пов'язана з одержанням прибутку (доходу) або досягненням різного виду ефектів [17, с.17].
2	В. А. Голян	діяльність, пов'язана з вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою отримання доходу (ефекту) [5, с.6].
3	В. М. Мацука	послідовна сукупність дій її суб'єктів (інвесторів і учасників) по здійсненню інвестицій з метою отримання доходу або прибутку [20, с.13].
4	О. В. Гук, Л. П. Шендерівська, Г. А. Мохонько	цілеспрямований процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів, інструментів інвестування, формування збалансованої за обраними параметрами інвестиційної програми (інвестиційний портфель) і забезпечення її реалізації [6, с.35].
5	С. О. Домбровська	процес забезпечення інвестиційної програми чи проекту необхідними інвестиційними ресурсами сформованими відповідно до їх цілей з метою отримання максимально можливого матеріального чи соціального ефекту [12, с.40].

Запропоновані визначення поняття «інвестиційна діяльність» в науковій літературі відображають різні аспекти цього поняття, але всі вони вказують на загальну ідею інвестування як спеціального виду діяльності, спрямованої на досягнення певних цілей та отримання прибутку або інших ефектів. Розглянемо ці визначення більш докладно:

Визначення М. С. Лугової [17] підкреслює комплексність інвестиційної діяльності і її спрямованість на результати. Усі аспекти визначення допомагають краще розуміти складність інвестиційної діяльності та підкреслюють її спрямованість на досягнення конкретних результатів, що робить це визначення корисним для вивчення інвестиційного процесу.

Визначення інвестиційної діяльності, наведене В. А. Голяном [5], надає коротку, але чітку ідею про її сутність. Це визначення допомагає виділити

основний мотив інвестування, який полягає в досягненні прибутку чи інших ефектів. Ця мета може бути ключовою для багатьох інвесторів і допомагає встановити зв'язок між інвестиційною діяльністю та фінансовими результатами.

Визначення інвестиційної діяльності, наведене В. М. Мацуком [20], акцентує увагу на послідовності дій інвесторів та її спрямованості на досягнення конкретних фінансових результатів. Це визначення наголошує на важливості планування та послідовності дій у процесі інвестування та визначає, що основною метою інвестиційної діяльності є фінансовий результат у вигляді доходу чи прибутку.

Визначення інвестиційної діяльності, яке наведене О. В. Гуком, Л. П. Шендерівською та Г. А. Мохонько, виявляє більш стратегічний підхід до процесу інвестування [6]. Це визначення відображає підхід до інвестицій, який розглядає їх як стратегічний процес з чітко визначеними цілями, етапами і планами дій. Такий підхід сприяє більш ефективному управлінню інвестиціями та досягненню планованих результатів.

Визначення інвестиційної діяльності, наведене С. О. Домбровською [12], підкреслює важливість забезпечення інвестиційних програм чи проєктів необхідними ресурсами з метою досягнення максимально можливого матеріального чи соціального ефекту. Це визначення акцентує увагу на ефективному управлінні інвестиціями з метою досягнення максимально можливих результатів. Інвестиційна діяльність в цьому контексті розглядається як інструмент досягнення конкретних матеріальних чи соціальних цілей, і підкреслюється важливість оптимізації використання ресурсів для отримання найкращих результатів.

Усі ці визначення підкреслюють важливість інвестиційної діяльності для досягнення певних цілей, таких як отримання прибутку, досягнення ефектів, розвиток підприємства та ефективне управління ресурсами. Інвестиційна діяльність є важливою частиною стратегічного управління підприємством і грає ключову роль у його розвитку.

На основі наведених визначень можна запропонувати наступне визначення інвестиційної діяльності – це систематичний та цілеспрямований процес, який включає в себе пошук і залучення інвестиційних ресурсів, вибір ефективних об'єктів і інструментів інвестування, формування збалансованої інвестиційної стратегії та реалізацію проектів з метою отримання максимально можливого фінансового та соціального ефекту. Це визначення враховує ключові аспекти інвестиційної діяльності, такі як стратегія, ресурси та мета, і наголошує на важливості ефективного управління інвестиціями для досягнення успішних результатів.

Види інвестиційної діяльності визначаються в першу чергу на практичному рівні, з урахуванням того, на які конкретні об'єкти вкладаються кошти, а також специфіки цих об'єктів. Інвестиційна діяльність може бути розділена на кілька основних видів, зокрема реальні (матеріальні та нематеріальні) та фінансові інвестиції [7, с.239]. Розділення інвестицій на реальні і фінансові варіанти дозволяє краще розуміти різницю між видами інвестиційної діяльності та їхню специфіку. Реальні інвестиції пов'язані з фізичними активами та розвитком підприємств, тоді як фінансові інвестиції в основному враховують фінансові активи та операції на ринку цінних паперів.

В табл.1.2 наведено різні види реальних інвестицій, пов'язаних із капітальними вкладеннями, які можуть бути використані для розвитку підприємств.

Таблиця 1.2 – Види реальних інвестицій в матеріальні активи

№	Вид	Опис
1	Відкриття дочірніх підприємств, філіалів, нових структурних підрозділів	Розширення географічного або функціонального обсягу бізнесу шляхом створення нових юридичних одиниць.
2	Заміна морально застарілого чи зношеного обладнання	Модернізація виробничого обладнання для покращення продуктивності та якості виробництва.
3	Розширення виробництва	Збільшення потужностей виробництва для виготовлення більшої кількості продукції або нових видів товарів.

4	Диверсифікація виробництва	Розширення асортименту продукції або зміна ринків збуту для зменшення ризику та пошуку нових можливостей.
5	Запровадження досягнень науковотехнічного прогресу	Впровадження нових технологій та інновацій для підвищення конкурентоспроможності та зменшення витрат.

Джерело: розроблено автором на основі [37-39]

Табл.1.1 розкриває різні види реальних інвестицій в матеріальні активи, які підприємства можуть використовувати для розвитку свого бізнесу. Відкриття нових підрозділів, модернізація обладнання, розширення виробництва, диверсифікація асортименту та впровадження інноваційних технологій можуть служити стратегічними кроками для підвищення конкурентоспроможності та росту прибутку підприємства. Кожен із цих видів інвестицій може бути вибраним залежно від конкретних цілей та потреб бізнесу.

Види реальних інвестицій в нематеріальні активи наведені в табл.1.3.

Таблиця 1.3 – Види реальних інвестицій в нематеріальні активи

№	Вид	Опис
1	Придбання права користування природними ресурсами	Вкладення коштів у право користування природними ресурсами, такими як право на видобуток руди, водних ресурсів, лісових ресурсів тощо.
2	Придбання права користування майном	Інвестування в право користування майном, включаючи право на земельну ділянку, будівлю, оренду приміщень та інше майно.
3	Придбання права на комерційні позначення	Інвестиції у права на торговельні марки, знаки для товарів і послуг, фірмові найменування та інші комерційні позначення.
4	Придбання права на об'єкти промислової власності	Інвестування в права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, інтегральні мікросхеми, комерційні таємниці та інші об'єкти промислової власності.
5	Придбання авторського права та суміжних прав	Інвестиції в права на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, бази даних, авторські права та суміжні права на інтелектуальну власність.

Джерело: розроблено автором на основі [37-39]

Табл.1.4 надає огляд різних видів реальних інвестицій в нематеріальні активи, які можуть бути використані для розвитку підприємств. Інвестування в нематеріальні активи може включати в себе придбання права користування природними ресурсами, майном, комерційними позначеннями, об'єктами промислової власності, авторськими правами та суміжними правами. Кожен із цих видів інвестицій може сприяти створенню та збільшенню інтелектуальної власності підприємства, що в свою чергу може бути ключовим для досягнення конкурентних переваг на ринку та росту прибутку.

Види фінансових інвестицій наведені в табл.1.4.

Таблиця 1.4 – Види фінансових інвестицій

№	Вид	Опис
1	Придбання акцій підприємства	Інвестиції у власний капітал підприємства через придбання його акцій, що дає право на участь у прийнятті рішень та отримання частки прибутку.
2	Придбання облігацій	Інвестиції в боргові інструменти, які надають право на отримання відсотків та повернення основної суми в майбутньому.
3	Придбання інших цінних паперів	Інвестиції у різні фінансові інструменти, включаючи акції, облігації, фондові цінності та інші цінні папери на ринку капіталу.

Джерело: розроблено автором на основі [37-39]

Табл.1.4 подає огляд різних видів фінансових інвестицій, які підприємства можуть використовувати для розширення свого фінансового портфелю та отримання прибутку. Фінансові інвестиції можуть включати в себе придбання акцій підприємства, облігацій та інших цінних паперів на ринку капіталу. Кожен із цих видів інвестицій має свої особливості та ризики, і їх вибір залежить від фінансових цілей та стратегії підприємства. Фінансові інвестиції можуть сприяти росту фінансового благополуччя та забезпечити додаткові джерела прибутку для підприємства.

Класифікація видів інвестиційної діяльності розглядає різноманітні способи вкладання коштів та ресурсів підприємств у різні активи та об'єкти з метою отримання прибутку або досягнення певних стратегічних цілей. Важливо

враховувати, що вибір конкретного виду інвестиційної діяльності повинен відповідати стратегії та потребам підприємства.

Джерела інвестиційної діяльності наведено на рис.1.1. Вибір джерела фінансування для інвестицій залежить від інвесторських цілей, доступності ресурсів та ризиків. Правильно збалансована стратегія фінансування може сприяти успішному розвитку та досягненню поставлених завдань у сфері інвестиційної діяльності.

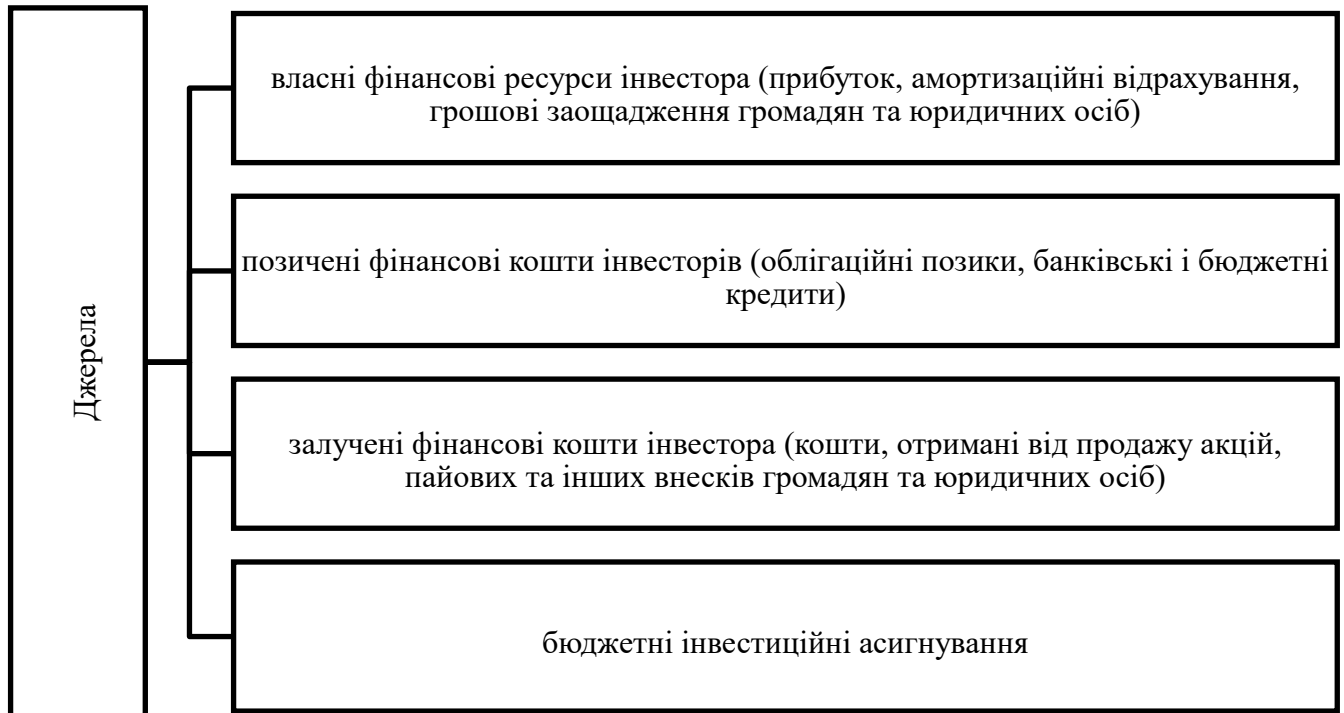

Рисунок 1.1 – Джерела інвестиційної діяльності

Джерело: розроблено автором на основі [26, с.236]

Інвестиційна діяльність є важливою складовою розвитку підприємств та економіки загалом. Інвестори мають можливість здійснювати інвестиції за рахунок різних джерел фінансування, що включають:

– власні фінансові ресурси інвестора, які можуть бути отримані з прибутку, амортизаційних відрахувань, а також з грошових заощаджень громадян і юридичних осіб. Використання власних ресурсів надає інвесторам більший контроль та незалежність у прийнятті рішень щодо інвестицій;

- позичені фінансові кошти інвесторів, які можуть надаватися у формі облігаційних позик, банківських кредитів та інших фінансових інструментів. Позичені кошти можуть бути використані для фінансування проектів та розширення бізнесу;

- залучені фінансові кошти інвестора, які можуть бути отримані від продажу акцій, пайових внесків та інших внесків громадян та юридичних осіб. Залучені кошти дозволяють привласнити капітал для реалізації проектів та розвитку бізнесу;

- бюджетні інвестиційні асигнування, які надходять від держави та інших бюджетних джерел. Державні інвестиції можуть сприяти розвитку економіки та підтримці певних галузей чи проектів.

Різні джерела фінансування, такі як власні ресурси інвесторів, позичені кошти, залучені кошти та бюджетні інвестиції, дозволяють здійснити інвестиції та реалізувати проекти.

Таким чином, інвестиційна діяльність визначається як систематичний та цілеспрямований процес, який включає в себе пошук і залучення інвестиційних ресурсів, вибір ефективних об'єктів і інструментів інвестування, формування збалансованої інвестиційної стратегії та реалізацію проектів з метою отримання максимально можливого фінансового та соціального ефекту. Це визначення враховує ключові аспекти інвестиційної діяльності, такі як стратегія, ресурси та мета, і наголошує на важливості ефективного управління інвестиціями для досягнення успішних результатів. Інвестиційна діяльність може бути здійснена різними способами та включати різні види активів, зокрема матеріальні, нематеріальні та фінансові активи. Кожний вид інвестиційної діяльності має свої особливості та ризики, і їх вибір залежить від конкретних обставин та стратегічних цілей інвестора. Правильно спроектована та реалізована інвестиційна діяльність може сприяти розвитку підприємства та досягненню успіху на ринку.

1.2 Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю

Управління інвестиційною діяльністю є важливою складовою стратегічного розвитку будь-якого підприємства. Інвестиції вирішують багато завдань, починаючи від збільшення обсягів виробництва та покращення конкурентоспроможності, і закінчуючи забезпеченням фінансової стабільності та доходності. Досягнення цих цілей вимагає ретельного планування та ефективного управління інвестиціями, а також використання різноманітних фінансових методів.

Розглянемо основні визначення поняття «управління інвестиційною діяльністю» в науковій літературі (табл.1.5).

Таблиця 1.5 – Визначення поняття «управління інвестиційною діяльністю» в науковій літературі

№	Автор	Визначення
1	Т. В. Майорова	система принципів та методів розроблення й реалізації управлінських рішень, що пов'язані з здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності [18, с.32].
2	О. Б. Паньков	система економічних відносин, котрі виникають у результаті цілеспрямованого впливу на процеси формування інвестиційних ресурсів, вибору об'єктів інвестування, розроблення обґрунтованої інвестиційної політики, здатних забезпечити науково-технічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності, синергетичні економічні та соціальні наслідки інвестиційної діяльності, а також збалансування інтересів власників, інвесторів і трудового колективу підприємства [23, с.92].
3	В. В. Чернишов	система принципів, прийомів, методів та управлінських функцій, на основі яких визначаються організаційні форми й механізми управлінського впливу на процеси інвестування з метою забезпечення зростання вартості (цінності) підприємства та його стратегічного розвитку [33, с.168]

Визначення Т. В. Майорової [18] підкреслює важливість управління інвестиційною діяльністю як системи принципів та методів розроблення і реалізації управлінських рішень. Основна ідея цього визначення полягає в тому,

що управління інвестиційною діяльністю не обмежується лише фінансовими аспектами, а включає в себе управлінські рішення та методи, які спрямовані на досягнення різних цілей в галузі інвестицій.

Визначення О. Б. Панькова [23] розкриває поняття «управління інвестиційною діяльністю» як систему економічних відносин, які виникають з метою цілеспрямованого впливу на різні аспекти інвестиційної діяльності. Це визначення підкреслює важливість систематичного та цілеспрямованого управління різними аспектами інвестиційної діяльності, включаючи формування ресурсів, вибір проектів, і розроблення стратегії. Управління інвестиціями виявляється ключовим для досягнення науково-технічного розвитку та інших стратегічних цілей підприємства.

Визначення В. В. Чернишова [33] надає більш розширену перспективу на управління інвестиційною діяльністю і ставить акцент на ключових аспектах. Це визначення підкреслює, що управління інвестиційною діяльністю - це системний підхід, який включає в себе різні компоненти, і спрямований на досягнення конкретних цілей, таких як зростання вартості підприємства та його стратегічний розвиток. Воно враховує не лише фінансові аспекти, але й організаційні, стратегічні та управлінські питання.

Узагальнюючи, всі ці визначення підкреслюють, що управління інвестиційною діяльністю включає в себе систему принципів, методів, інструментів і управлінських рішень, спрямованих на досягнення конкретних цілей, таких як зростання вартості підприємства, науково-технічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності та інші соціально-економічні наслідки інвестиційної діяльності.

Головною метою управління інвестиційною діяльністю підприємства є досягнення максимального прибутку в поточному та майбутніх періодах [29, с.3]. Для досягнення цієї мети потрібно вирішувати ряд важливих завдань (рис.1.2).

Розробка інвестиційної стратегії підприємства, що визначає, які напрямки та проекти слід віддавати перевагу в контексті досягнення максимального прибутку

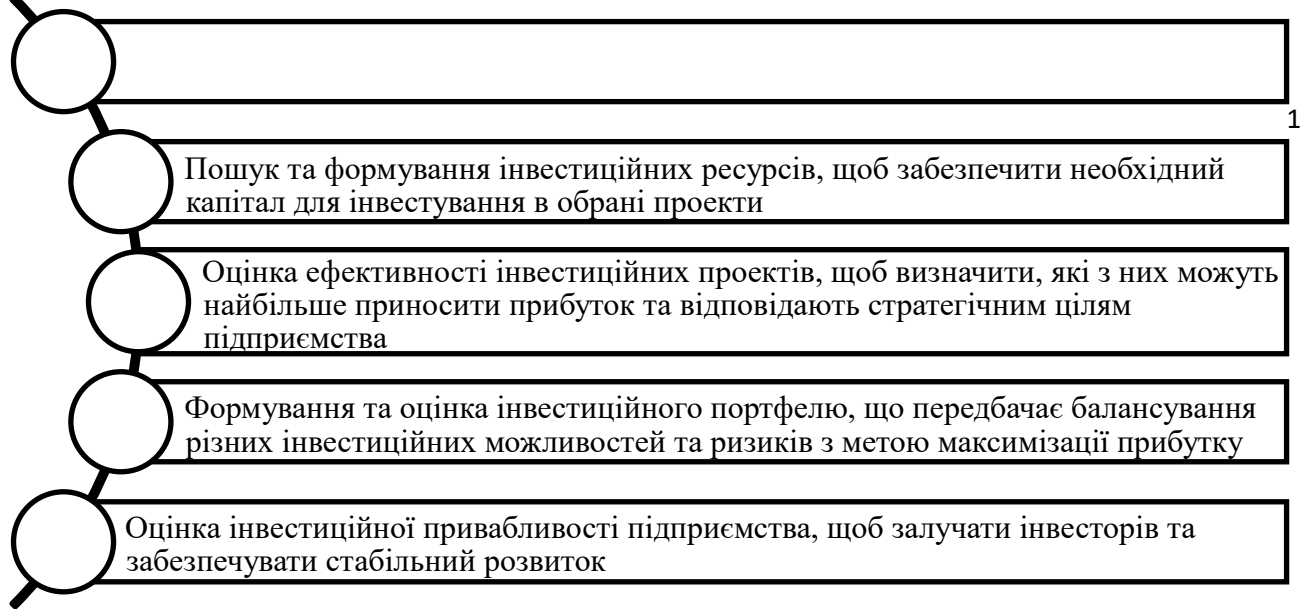

Рисунок 1.2 – Завдання управління інвестиційною діяльністю

Джерело: розроблено автором на основі [1, с.8]

Загалом, управління інвестиційною діяльністю підприємства спрямоване на досягнення максимального прибутку шляхом ретельного планування, аналізу та ефективного використання інвестиційних ресурсів.

Сучасне підприємство розвиває управління інвестиційною діяльністю на трьох рівнях. Перший рівень, макрорівень, охоплює регулювання та рішення, які приймаються на державному рівні, включаючи вплив держави та політику влади на інвестиції з урахуванням внутрішньої та зовнішньої політики. Другий рівень, мезорівень, включає управління на регіональному рівні, де середня ланка управління працює на поліпшення ситуації в регіоні з політичної, економічної та соціальної точки зору. Третій рівень, мікрорівень, охоплює управління на рівні підприємств-інвесторів та учасників інвестиційної діяльності, де приймаються конкретні рішення щодо інвестицій та їх виконання [19, с.63].

Разом з тим, управління інвестиційною діяльністю на сучасних підприємствах можна поділити на три рівні, враховуючи процес інвестування (табл.1.6).

Таблиця 1.6 – Рівні управління інвестиційною діяльністю

№	Рівень управління	Основні завдання
1	Стратегічний рівень	Моделювання інвестиційної поведінки підприємства та обґрунтування інвестиційних можливостей підприємства.
2	Тактичний рівень	Пошук та вибір інвестиційно-привабливих активів, формування портфелю підприємства з урахуванням бюджетних обмежень.

3	Оперативний рівень	Реалізація окремих інвестиційних проєктів, реструктуризація портфелю фінансових інвестицій, поточний контроль та оцінка ефективності інвестиційних рішень
---	--------------------	---

Джерело: розроблено автором на основі [2, с.23]

Перший рівень, стратегічний, включає в себе моделювання інвестиційної поведінки підприємства та обґрунтування його інвестиційних можливостей. Другий рівень, тактичний, фокусується на пошуку та виборі інвестиційно привабливих активів та формуванні інвестиційного портфелю підприємства з урахуванням бюджетних обмежень. Третій рівень, оперативний, включає в себе реалізацію окремих інвестиційних проєктів, реструктуризацію портфелю фінансових інвестицій, а також здійснення поточного контролю та оцінку ефективності прийнятих інвестиційних рішень.

Управління інвестиційною діяльністю на підприємстві, подібно до будьякої системи управління, складається з двох основних компонентів: суб'єкта управління та об'єкта управління [14, с.19]. Суб'єкт управління включає в себе особу або групу осіб, які приймають рішення та виконують управлінські функції в контексті інвестиційної діяльності підприємства. Це можуть бути керівники, фінансові аналітики, інвестиційні менеджери та інші спеціалісти, які визначають стратегію та приймають рішення щодо інвестування коштів та ресурсів підприємства. Об'єкт управління визначається як активи, проєкти, інвестиційні можливості та ризики, які підпорядковані управлінському впливу суб'єкта управління. Ці об'єкти управління є предметом інвестиційних рішень, тобто їх вибір, аналіз, інвестування та керування для досягнення стратегічних та фінансових цілей підприємства. Отже, система управління інвестиційною діяльністю підприємства складається з суб'єкта управління, який приймає рішення, та об'єкта управління, який підпорядковується цим рішенням та піддається контролю для досягнення стратегічних та фінансових цілей.

Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю - це сукупність стратегій, процесів та інструментів, які використовуються для планування, контролю та оптимізації інвестиційних рішень з метою досягнення максимального

фінансового результату. Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю відіграють ключову роль у раціональному розподілі та управлінні фінансовими ресурсами для досягнення оптимальних інвестиційних результатів. Вони дозволяють інвесторам та компаніям оцінювати ризики, ефективно розподіляти портфель, приймати обґрунтовані рішення на основі аналізу та прогнозу, а також адаптуватися до змін на фінансових ринках для забезпечення стійкого фінансового успіху. Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю підприємства передбачають кілька ключових процесів.

Систематизуємо їх табл.1.7.

Таблиця 1.7 – Фінансові методи управління інвестиційною діяльністю

№	Метод	Сутність	Роль
1	Вивчення зовнішнього інвестиційного середовища	Розуміння ринкових та економічних умов, які впливають на інвестиційні рішення.	Забезпечення аналізу зовнішніх факторів для прийняття обґрунтованих рішень.
2	Формулювання інвестиційних цілей та інвестиційної стратегії підприємства	Встановлення чітких цілей та розробка плану досягнення цих цілей.	Визначення стратегічних напрямків розвитку та планування інвестицій.
3	Розробка інвестиційної політики	Встановлення керівних принципів управління інвестиціями.	Створення структури для управління інвестиційною діяльністю.
4	Визначення обсягів та джерел інвестиційних ресурсів	Визначення потреби в капіталі для інвестицій та джерел його залучення.	Забезпечення фінансової бази для реалізації інвестиційних проектів.
5	Формування та оцінка інвестиційного портфеля	Створення різноманітної структури інвестицій та оцінка їх ефективності.	Балансування ризиків і можливостей в інвестиційному портфелі.
6	Поточне планування та оперативне управління інвестиційними проектами та ризиками	Реалізація та контроль інвестиційних проектів та управління ризиками.	Забезпечення ефективної реалізації інвестицій та управління негативними факторами.
7	Моніторинг реалізації інвестиційних програм і проектів	Відстеження прогресу в досягненні цілей інвестиційних проектів.	Забезпечення вчасного коригування інвестиційних рішень при необхідності.
8	Контроль інвестиційної діяльності	Забезпечення відповідності інвестиційної діяльності інвестиційній політиці та стратегії підприємства.	Забезпечення дотримання стратегічних спрямувань і контроль за інвестиційною діяльністю.

Джерело: розроблено автором на основі [44-45, 48]

Розглянемо ці методи детальніше:

1. Вивчення зовнішнього інвестиційного середовища: цей процес включає в себе аналіз ринкових та економічних умов, які можуть вплинути на інвестиційні рішення підприємства. Важливо враховувати економічний стан, політичні та правові фактори, технологічні тенденції, конкуренцію та інші зовнішні впливи, які можуть вплинути на успішність інвестиційних проектів.

2. Формулювання інвестиційних цілей та інвестиційної стратегії підприємства: на цьому етапі підприємство встановлює чіткі цілі, які воно сподівається досягти через інвестиції. Ці цілі повинні бути відповідні стратегічним цілям підприємства. Розробляється стратегія для досягнення цих цілей, включаючи вибір інвестиційних напрямків [48].

3. Розробка інвестиційної політики: цей процес включає в себе встановлення принципів та правил управління інвестиціями на підприємстві. Визначаються процедури прийняття інвестиційних рішень, критерії відбору проектів та управління ризиками.

4. Визначення обсягів та джерел інвестиційних ресурсів: на цьому етапі підприємство визначає необхідний обсяг капіталу для інвестицій та джерела, з яких цей капітал буде залучено. Це може включати внутрішні джерела, такі як прибуток, а також зовнішні джерела, такі як боргові позики або залучення інвесторів [45].

5. Формування та оцінка інвестиційного портфеля: на цьому етапі створюється різноманітний інвестиційний портфель, який може включати різні види інвестицій. Підприємство регулярно оцінює ефективність цього портфеля та вносить корективи при необхідності.

6. Поточне планування та оперативне управління інвестиційними проектами та ризиками: цей етап передбачає реалізацію інвестиційних проектів та управління пов'язаними з ними ризиками. Це включає в себе планування, виконання, контроль та звітність про інвестиційні проекти [44].

7. Моніторинг реалізації інвестиційних програм і проектів: підприємство відстежує прогрес в реалізації інвестиційних програм та проектів, перевіряючи, наскільки добре вони просуваються до досягнення поставлених цілей.

8. Контроль інвестиційної діяльності: забезпечується відповідність всіх інвестиційних дій інвестиційній політиці та стратегії підприємства. Проводяться аудити та оцінки, щоб забезпечити ефективність управління інвестиціями.

Виконання цих процесів допомагає підприємству досягати своїх інвестиційних цілей та оптимізувати управління інвестиційною діяльністю для досягнення максимального прибутку та стратегічного розвитку.

Крім того, існує кілька методів, які можуть бути використані у фінансовому менеджменті, включаючи звіти загального формату, трендові коефіцієнти, аналіз руху коштів, аналіз грошових потоків, аналіз коефіцієнтів, управління оборотним капіталом і структуру капіталу [35]. Ці методи можуть надати цінну інформацію про фінансовий стан підприємства та сприяти прийняттю інвестиційних рішень.

Управління ризиками також є важливим аспектом інвестиційної діяльності. Воно зазвичай включає в себе ідентифікацію ризиків, вимірювання ризиків та контроль ризиків. О. М. Діба, Ю. О. Гернего та С. М. Підгородецька сутність поняття «управління інвестиційним ризиком» визначається як розроблення спеціальних методик і процедур, що дають змогу проранжувати фактори ризику, змоделювати процес реалізації проекту, оцінити наслідки виникнення несприятливих ситуацій, вибрати методи зниження їхнього впливу, простежити за фактичними параметрами проекту в ході його здійснення та скоригувати їх відповідно до потрібного напрямку [11, с.241]. Для управління інвестиційними ризиками можна використовувати різні стратегії, такі як розподіл активів, диверсифікація, хеджування, оцінка інвестицій та інвестиційні обмеження.

Таким чином, управління інвестиційною діяльністю підприємства – це комплексний процес, який включає в себе кілька важливих кроків. Кожен з цих процесів має свою унікальну роль у забезпеченні ефективності інвестиційної

діяльності. Вивчення зовнішнього інвестиційного середовища відіграє ключову роль у підготовці до інвестиційних рішень, оскільки воно допомагає розуміти вплив зовнішніх факторів. Формулювання інвестиційних цілей та стратегії визначає стратегічні напрямки розвитку та планування інвестицій, що відповідають цим цілям. Розробка інвестиційної політики встановлює рамки управління інвестиціями на підприємстві. Визначення обсягів та джерел інвестиційних ресурсів гарантує фінансову підтримку для інвестицій. Формування та оцінка інвестиційного портфеля допомагає збалансувати ризики та можливості. Поточне планування та оперативне управління інвестиційними проектами та ризиками забезпечують ефективну реалізацію інвестицій та управління ризиками. Моніторинг реалізації інвестиційних програм і проектів дозволяє відстежувати прогрес та вчасно коригувати рішення. Контроль інвестиційної діяльності забезпечує відповідність інвестиційної політиці та стратегії підприємства. Фінансові методи грають ключову роль в управлінні інвестиційною діяльністю, забезпечуючи фінансовий аналіз, оцінку ризиків та можливостей, а також розробку ефективних інвестиційних рішень. Усі ці аспекти разом сприяють досягненню максимального прибутку та стратегічного розвитку підприємства.

1.3 Показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства

Ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства є важливим аспектом для забезпечення стійкого розвитку та конкурентоспроможності підприємства на ринку. Інвестиції в різноманітні активи, такі як обладнання, технології, людський капітал, а також стратегічні ініціативи, можуть визначити успіх чи невдачу компанії. Однак, важливо мати об'єктивні інструменти для вимірювання та оцінки ефективності цієї діяльності. Ця тема є актуальною, оскільки сучасне підприємництво вимагає постійних інвестицій для

зміцнення своєї позиції на ринку, розвитку нових продуктів та послуг, а також покращення виробничих процесів. Оцінка ефективності управління інвестиціями стає критичною для прийняття інформованих рішень та забезпечення оптимального використання ресурсів підприємства.

Процес оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства може бути розділений на кілька етапів (рис.1.3).

Починаючи з першого етапу, який включає визначення об'єкту дослідження, мети та завдань економічного аналізу інвестиційної діяльності, аж до останнього етапу, де формуються висновки і рекомендації щодо використання резервів розвитку інвестиційної активності підприємства. Важливо також розробити систему синтетичних та аналітичних рахунків бухгалтерського обліку, яка допоможе проаналізувати інвестиційний об'єкт. Під час процесу оцінки інвестиційної діяльності необхідно зібрати та підготувати первинні та вторинні джерела інформації. Після цього проводиться обліково-аналітична обробка інформації з використанням інвестиційного аналізу та її подальша інтерпретація. Важливо враховувати вплив як внутрішніх, так і зовнішніх чинників на інвестиційну діяльність підприємства. Пошук невикористаних резервів і перспективних можливостей для підвищення ефективності реалізації інвестиційних проектів також важливий аспект. У завершенні процесу формуються висновки і рекомендації, а також розробляються конкретні заходи для використання виявлених резервів розвитку інвестиційної активності підприємства.

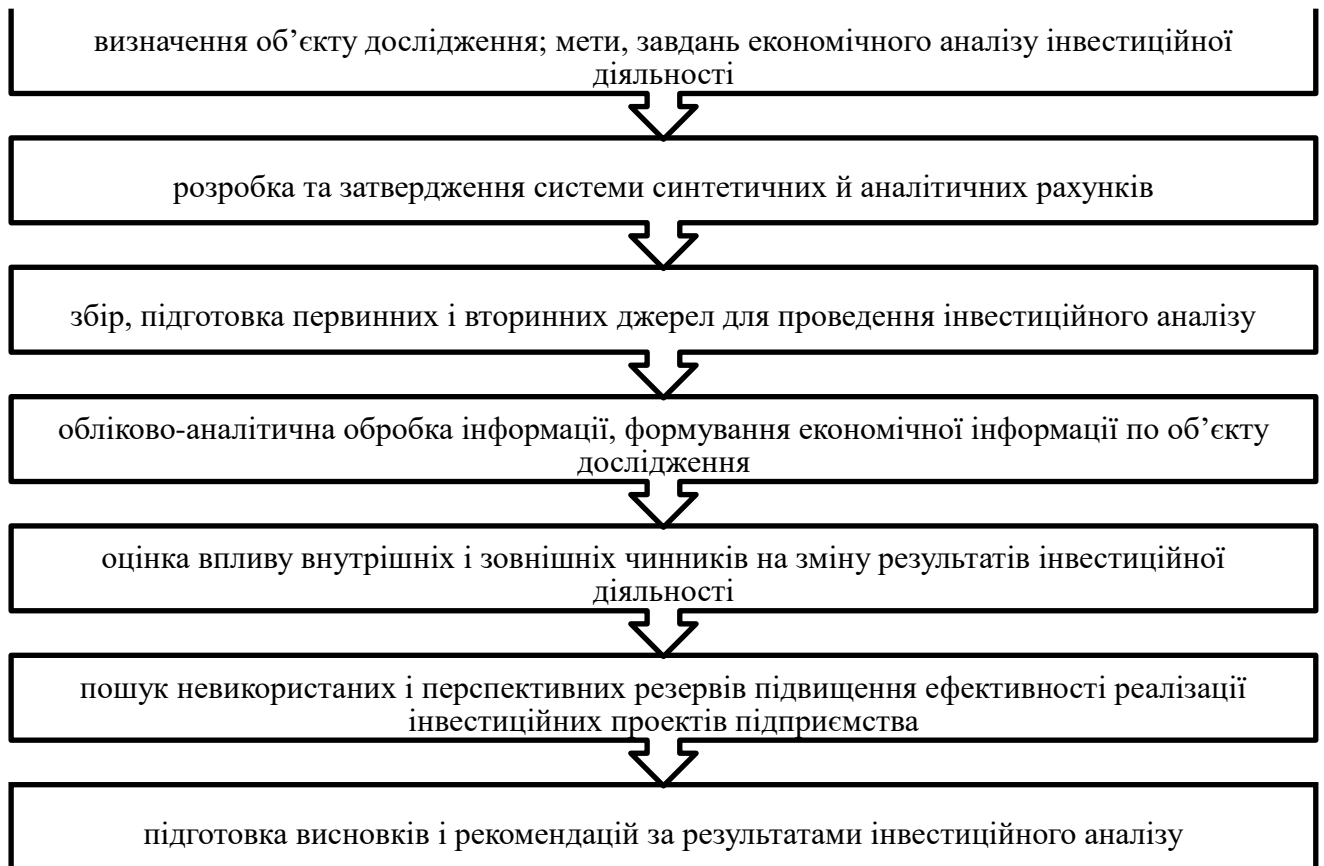

Рисунок 1.3 – Етапи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Джерело: розроблено автором на основі [4, с.8]

Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства може бути проведена з різних точок зору, існують різні види ефективності, кожен з яких має свої визначені призначення та критерії:

- комерційна (фінансова) ефективність визначається шляхом оцінки співвідношення між фінансовими витратами та доходами, необхідними для досягнення заданої норми прибутковості;

- бюджетна ефективність визначається з урахуванням бюджетів на різних рівнях (державний, регіональний, місцевий) і спрямована на оцінку впливу інвестиційних стратегічних рішень на бюджетну політику;

- соціальна (суспільно значима, корисна) ефективність оцінює ефективність проекту з точки зору суспільства, де передбачається, що

суспільство отримає всі результати та понесе всі витрати, пов'язані з реалізацією проекту;

– екологічна ефективність визначається результатами системи управління навколишнім середовищем та контролем екологічних аспектів, оснований на екологічній інвестиційній політиці та цільових та планових екологічних показниках. Екологічна ефективність включає оцінку економічного збитку від забруднення навколишнього середовища, який виникає в результаті реалізації проекту.

Кожен з цих видів ефективності важливий для повного оцінювання впливу інвестиційної діяльності підприємства на різні аспекти, включаючи фінансові, бюджетні, суспільні та екологічні.

Оскільки інвестиційна діяльність може включати різні види активів, які відрізняються за природою, характером та формою, існує різноманітні методології та методичні підходи до оцінки цієї діяльності [3, с.13].

Один з загальних та поверхневих методів для оцінки інвестиційної діяльності підприємства полягає у аналізі фінансової звітності. Інформація для аналізу надходить з різних джерел, таких як баланс (форма 1), звіт про фінансові результати (форма 2), звіт про рух грошових коштів (форма 3) та примітки до річної фінансової звітності. Результати інвестиційної діяльності підприємства оцінюються на основі аналізу змін у різних розділах балансу, форми 2 (зокрема доходу від участі в капіталі, інших фінансових доходів, витрат від участі в капіталі, інших витрат), форми 3 (розділ про рух коштів внаслідок інвестиційної діяльності) та приміток до фінансової звітності. Перший крок у оцінці полягає в аналізі динаміки обсягів та структурних змін у інвестиційній діяльності підприємства протягом звітного періоду.

Аналіз окремих інвестиційних проектів підприємства є більш детальним, але водночас складнішим підходом до оцінки інвестиційної діяльності, оскільки вимагає ретельного розгляду кожного проекту та його споріднених аспектів. У сучасному аналізі ефективності інвестиційної діяльності застосовується загальна схема, де початкові інвестиції в проект генерують потік грошових коштів, що

включає капітальні вкладення та очікувані доходи [25, с.79]. Ефективність інвестиційної діяльності визначається тим, чи достатньо цей грошовий потік для повернення початкової суми інвестицій та досягнення заданої норми дохідності для інвестованого капіталу.

Методи оцінки ефективності проектної інвестиційної діяльності наведені на рис.1.4.

Рисунок 1.4 – Методи оцінки ефективності проектної інвестиційної діяльності

Джерело: розроблено автором на основі [16, с.52]

Традиційні або статистичні методи оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів, такі як період окупності інвестицій (PP або Payback Period) і коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR або Accounted Rate of Return), широко використовувалися у практиці як у вітчизняній, так і в європейській економіці, до того, як дисконтна методологія набула загального визнання. Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI) або рентабельності активів є ключовим показником конкурентоспроможності і відображає, скільки інвестицій

підприємство витратило для здобуття одиниці чистого прибутку [16, с.52]. Динамічні методи оцінки інвестицій, які враховують фактор часу, базуються на дисконтуванні грошових потоків. Один з ключових аспектів цих методів полягає у пошуку відповідних ставок дисконтування, які дозволяють привести майбутні доходи та витрати до поточної вартості. Дисконтування включає в себе процес перерахунку майбутньої вартості грошових потоків в їхню сучасну вартість. Вибір ставки дисконтування вимагає урахування інфляційних процесів, вартості різних джерел для інвестицій та можливих ризиків.

Таким чином, ефективність інвестиційної діяльності важлива для успішного функціонування підприємства та його конкурентоспроможності. Оцінка ефективності допомагає приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо вкладення капіталу та розвитку проєктів. Різні види ефективності, такі як фінансова, бюджетна, соціальна та екологічна, важливі для врахування всіх аспектів впливу інвестицій на підприємство та суспільство в цілому. Підприємства повинні ретельно вивчати та аналізувати різні показники, щоб приймати обґрунтовані рішення щодо інвестицій та забезпечити стійкий та прибутковий розвиток.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «УКРПОШТА»

2.1 Оцінка фінансово-економічного стану підприємства

Акціонерне товариство «Укрпошта» є підприємством державної власності, яке було створено за ініціативою Міністерства інфраструктури України, і це відомство є його акціонером. Діяльність АТ «Укрпошти» регулюється законами України, зокрема «Про поштовий зв'язок», і нормативними актами Всесвітнього поштового союзу, членом якого Україна є з 1947 року [21]. Це товариство є юридичною особою приватного права і може здійснювати правочини та володіти

майновими та особистими немайновими правами відповідно до законодавства та свого статуту. Державна реєстрація АТ «Укрпошта» вважається датою його утворення та отриманням статусу юридичної особи. У своїй діяльності підприємство керується Конституцією України, внутрішніми документами, статутом, а також законодавством України та актами Всесвітнього поштового союзу. АТ «Укрпошта» має власний баланс, рахунки в банках як в Україні, так і за її межами, а також необхідні реквізити, такі як печатка, знаки для товарів і послуг, торгова марка, штампи і бланки.

Основною метою АТ «Укрпошта» є отримання прибутку шляхом проведення господарської діяльності. Компанія фокусується на наданні послуг поштового зв'язку, зокрема універсальних послуг, які охоплюють всю територію України. Головна мета – повністю задовольняти потреби користувачів у послугах поштового зв'язку і забезпечувати ефективний розвиток єдиної національної мережі поштового зв'язку України [21].

Організаційна структура АТ «Укрпошта» ґрунтується на функціональних напрямках та охоплює всю територію України. Ця структура має трьохрівневу ієрархічну систему. Перший рівень представлений апаратом управління, розташованим в місцезнаходженні юридичної особи. Другий рівень включає філії (дирекції) як відокремлені структурні підрозділи, що виконують частину функцій юридичної особи. Третій рівень охоплює центри поштового зв'язку, які є безбалансовими виробничими підрозділами, належать дирекціям і виконують технологічний процес надання поштових послуг через цехи, зональні вузли оброблення та перевезення пошти.

Проведемо аналіз фінансово-економічного стану АТ «Укрпошта». Розпочнемо його з горизонтального аналізу балансу (табл.2.1, табл.2.2). Горизонтальний аналіз активів АТ «Укрпошта» дозволяє виявити зміни в структурі та обсягах активів компанії. Результати аналізу вказують на важливі тенденції в розвитку підприємства, які можуть бути пояснені різними факторами.

Таблиця 2.1 – Горизонтальний аналіз активів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Актив	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Нематеріальні активи	25037	18695	55518	115895	90858	362,89
Незавершені капітальні інвестиції	38416	65889	320864	295058	256642	668,06
Основні засоби	3305771	3410581	3830957	3844576	538805	16,30
Інвестиційна нерухомість	187724	117377	100693	91622	-96102	-51,19
Інші фінансові інвестиції	13815	17925	19078	12579	-1236	-8,95
Довгострокова дебіторська заборгованість	288	209	196	180	-108	-37,50
Усього необоротні активи	3571051	3630676	4327306	4359910	788859	22,09
Запаси	195381	225554	293899	561316	365935	187,29
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	275050	335516	401152	969104	694054	252,34
Дебіторська заборгованість за розрахунками	37575	50810	53458	103153	65578	174,53
Інша поточна дебіторська заборгованість	126678	196015	155828	565594	438916	346,48
Поточні фінансові інвестиції	0	195095	1509233	585098	585098	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	3675137	5246112	3893395	3150955	-524182	-14,26
Інші оборотні активи	26482	29695	133363	142796	116314	439,22
Усього оборотні активи	4336303	6278797	6440328	6078016	1741713	40,17
Баланс	7907354	9909473	10767634	10437926	2530572	32,00

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Перший пункт, який варто відзначити, це значний приріст нематеріальних активів, який становить 362,89% та відзначається швидким розвитком і впровадженням нових технологій чи інших інновацій в діяльність компанії. Незавершені капітальні інвестиції зросли на 668,06%, вказуючи на інтенсивну інвестиційну політику АТ «Укрпошта», що сприяло розширенню і покращенню виробничих потужностей. Зростання основних засобів на 16,3% свідчить про розширення та модернізацію основних виробничих активів. Інвестиційна нерухомість, навпаки, зазнала значного зменшення на 51,19%, що зумовлено стратегічними рішеннями АТ «Укрпошта» та змінами в ринкових умовах, особливо з початком війни в Україні. Довгострокова дебіторська заборгованість

АТ «Укрпошта» скоротилася на 37,5%, що свідчить про оптимізацію управління фінансовими ресурсами. Запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги зросли на 187,29% та 252,34% відповідно, вказуючи на збільшення обсягів операцій та покращення фінансової ліквідності АТ «Укрпошта». Поточні фінансові інвестиції значно збільшились, досягнувши 585098 тис. грн., що свідчить про активність АТ «Укрпошта» на фінансовому ринку та стратегічне розміщення вільних коштів. Загальний баланс АТ «Укрпошта», не дивлячись на складні умови військового стану, відзначився зростанням на 32%, що свідчить про загальний успіх стратегічних рішень та фінансових політик АТ «Укрпошта» протягом цього періоду. Усі ці тенденції свідчать про активний розвиток компанії та ефективне управління її активами.

Горизонтальний аналіз пасивів АТ «Укрпошта» надає можливість виявити суттєві зміни у структурі та обсягах різних складових пасивів компанії. При ретельному розгляді можна виділити кілька ключових аспектів. Зареєстрований капітал та неоплачений капітал залишаються сталими протягом розглянутого періоду, позначаючи відсутність змін у цих показниках. Нерозподілений прибуток відображає величезний від'ємний приріст у 2022 році, досягаючи -100,32%, що викликано рядом факторів, таких як великі витрати та інші негативні обставини, викликані умовами військового стану. Усього власний капітал вказує на значний спад у розмірі -50,60%, що свідчить про велику динаміку у цьому показнику.

Таблиця 2.2 – Горизонтальний аналіз пасивів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Пасив	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Зареєстрований капітал	6518597	6518597	6518597	6518597	0	0,00
Неоплачений капітал	-5254038	-5254038	-5254038	-5254038	0	0,00
Нерозподілений прибуток	1287116	1321490	1413330	-4074	-1291190	-100,32
Усього власний капітал	2551675	2586049	2677889	1260485	-1291190	-50,60
Відстрочені податкові зобов'язання	208119	201646	189105	189105	-19014	-9,14
Довгострокові кредити банків	0	65878	612878	863115	863115	#ДЕЛ/0!
Інші довгострокові	196745	343910	318515	249198	52453	26,66

зобов'язання						
Усього довгострокові зобов'язання	404864	611434	1120498	1301418	896554	221,45
Короткострокові кредити банків	41939	264395	127223	3381	-38558	-91,94
Поточна кредиторська заборгованість	1135950	1941111	2670125	4439800	3303850	290,84
Нарахування та інші забезпечення	424173	502007	614309	619143	194970	45,96
Доходи майбутніх періодів	401630	413663	499055	288249	-113381	-
Інші поточні зобов'язання	2947124	3590814	3058535	2525450	-421674	-14,31
Усього поточні зобов'язання	4950816	6711990	6969247	7876023	2925207	59,09
Баланс	7907355	9909473	10767634	10437926	2530571	32,00

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Довгострокові кредити банків з'явилися у 2022 році, досягнувши значного обсягу в 863115 тис. грн, що свідчить про стратегічні рішення АТ «Укрпошта» щодо отримання фінансової підтримки для стабілізації фінансового стані. Інші довгострокові зобов'язання показують позитивний приріст у 26,66%, вказуючи на збільшення довгострокових зобов'язань АТ «Укрпошта». Короткострокові кредити АТ «Укрпошта» зменшилися на -91,94%, вказуючи на ефективне управління короткостроковими зобов'язаннями та рефінансування. Поточна кредиторська заборгованість збільшилася на 290,84%, що свідчить про збільшення обсягу оплати послуг та товарів в кредит. Інші поточні зобов'язання зменшилися на -14,31%, що є результатом ефективного управління зобов'язаннями компанії. Узагальнюючи, горизонтальний аналіз пасивів АТ «Укрпошта» свідчить про значні трансформації у фінансовому стані компанії. Негативний приріст у нерозподіленому прибутку та зменшення власного капіталу вимагають уваги керівництва для розробки стратегій виправлення ситуації.

Проведемо також вертикальний аналіз балансу підприємства (табл.2.3, табл.2.4).

Таблиця 2.3 – Вертикальний аналіз активів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Актив	2019 р., %	2020 р., %	2021 р., %	2022 р., %	Зміна 2022/2021, пп.
Нематеріальні активи	0,32	0,19	0,52	1,11	0,79
Незавершені капітальні інвестиції	0,49	0,66	2,98	2,83	2,34
Основні засоби	41,81	34,42	35,58	36,83	-4,98
Інвестиційна нерухомість	2,37	1,18	0,94	0,88	-1,49
Інші фінансові інвестиції	0,17	0,18	0,18	0,12	-0,05
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	0	0	0
Усього необоротні активи	45,16	36,64	40,19	41,77	-3,39
Запаси	2,47	2,28	2,73	5,38	2,91
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3,48	3,39	3,73	9,28	5,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками	0,48	0,51	0,5	0,99	0,51
Інша поточна дебіторська заборгованість	1,6	1,98	1,45	5,42	3,82
Поточні фінансові інвестиції	0	1,97	14,02	5,61	5,61
Грошові кошти та їх еквіваленти	46,48	52,94	36,16	30,19	-16,29
Інші оборотні активи	0,33	0,3	1,24	1,37	1,04
Усього оборотні активи	54,84	63,36	59,81	58,23	3,39
Баланс	100	100	100	100	0

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Вертикальний аналіз активів АТ «Укрпошта» свідчить про динамічний розвиток компанії з акцентом на розширення оборотних активів та реалізацію нових проектів у необоротних активах. Зміни у структурі активів вказують на стратегічні рішення, що спрямовані на оптимізацію та забезпечення стійкості фінансового стану компанії.

Вертикальний аналіз пасивів АТ «Укрпошта» свідчить про великі труднощі та трансформації у фінансовій структурі компанії. Від'ємний приріст власного капіталу може вимагати від компанії уваги до стратегій зменшення втрат та забезпечення стійкості фінансів. Зміни в довгострокових та короткострокових зобов'язаннях є відображенням стратегічних рішень у сфері фінансового управління внаслідок військового стану.

Таблиця 2.4 – Вертикальний аналіз пасивів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Пасив	2019 р., %	2020 р., %	2021 р., %	2022 р., %	Зміна 2022/2021, пп.
-------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------------------

Зареєстрований капітал	82,44	65,78	60,54	62,45	-19,99
Ефект переоцінки при корпоратизації	-66,44	-53,02	-48,79	-50,34	16,1
Нерозподілений прибуток	16,28	13,34	13,13	-0,04	-16,32
Усього власний капітал	32,27	26,1	24,87	12,08	-20,19
Відстрочені податкові зобов'язання	2,63	2,03	1,76	1,81	-0,82
Довгострокові кредити банків	0	0,66	5,69	8,27	8,27
Інші довгострокові зобов'язання	2,49	3,47	2,96	2,39	-0,1
Усього довгострокові зобов'язання	5,12	6,17	10,41	12,47	7,35
Короткострокові кредити банків	0,53	2,67	1,18	0,03	-0,5
Поточна кредиторська заборгованість	14,37	19,59	24,8	42,54	28,17
Нарахування та інші забезпечення	5,36	5,07	5,71	5,93	0,57
Доходи майбутніх періодів	5,08	4,17	4,63	2,76	-2,32
Інші поточні зобов'язання	37,27	36,24	28,4	24,19	-13,08
Усього поточні зобов'язання	62,61	67,73	64,72	75,46	12,85
Баланс	100	100	100	100	0

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Горизонтальний аналіз фінансових результатів підприємства наведений в табл.2.5.

Таблиця 2.5 – Горизонтальний аналіз фінансових результатів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Стаття	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Чистий дохід	7777843	9182437	11181868	10331440	2553597	32,83
Собівартість	6596957	7774565	9536425	9830576	3233619	49,02
Валовий прибуток	1180886	1407872	1645443	500864	-680022	-57,59
Інші операційні доходи	747012	261678	309471	169632	-577380	-77,29
Адміністративні витрати	1014143	1136999	1324050	1173118	158975	15,68
Витрати на збут	188026	211367	259349	207900	19874	10,57
Інші операційні витрати	200796	135574	170034	324181	123385	61,45
Фінансовий результат від операційної діяльності	524933	185610	201481	-1034703	-1559636	-297,11
Інші фінансові доходи	91419	94517	104904	140142	48723	53,30
Інші доходи	2579	68959	91705	126413	123834	4801,63
Фінансові витрати	74048	96313	114569	129569	55521	74,98
Інші витрати	45670	45477	45575	518003	472333	1034,23
Фінансовий результат до оподаткування	499213	207296	237946	-1415720	-1914933	-383,59
Податок на прибуток	93856	42373	54364	1684	-92172	-98,21
Чистий фінансовий	405357	164923	183582	-1417404	-1822761	-449,67

результат						
-----------	--	--	--	--	--	--

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Горизонтальний аналіз фінансових результатів АТ «Укрпошта» надає можливість виявити значущі зміни у різних складових фінансового результату компанії. Розглянемо ключові аспекти цього аналізу. За розглянутий період чистий дохід АТ «Укрпошта» зріс на 32,83%, що свідчить про збільшення обсягів наданих послуг та підвищення цін на продукцію чи послуги компанії. Суттєвий приріст собівартості на рівні 49,02% і відповідний спад валового прибутку на 57,59% вказують на високі витрати на надання послуг та можливий спад ефективності управління АТ «Укрпошта». Значний спад інших операційних доходів на -77,29% є результатом зменшення інших джерел доходу компанії. Інші операційні витрати зросли на 61,45%, що свідчить про збільшення різноманітних витрат на операційну діяльність. Значущий від'ємний приріст фінансового результату від операційної діяльності АТ «Укрпошта» на рівні -297,11% вказує на серйозні проблеми в фінансовій ефективності операційної діяльності компанії, пов'язані з великими збитками чи фінансовими труднощами. Значний від'ємний приріст фінансового результату до оподаткування на рівні -383,59% та чистого фінансового результату на рівні -449,67% свідчать про серйозні труднощі компанії в управлінні фінансами АТ «Укрпошта» та потребу в стратегічних коригуваннях. Узагальнюючи, горизонтальний аналіз фінансових результатів АТ «Укрпошта» підкреслює серйозні труднощі, зокрема в збалансуванні витрат та доходів, ефективності операцій та фінансовому управлінні.

Також проведемо аналіз показників ліквідності підприємства (табл.2.6).

Таблиця 2.6 – Показники ліквідності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022

рр.

Показник	Норматив	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна 2022/2019
Коефіцієнт загальної ліквідності (Коефіцієнт покриття)	1,5-2,5	0,88	0,94	0,92	0,77	-0,10
Коефіцієнт поточної ліквідності (Коефіцієнт швидкої ліквідності)	> 0,6	0,84	0,90	0,88	0,70	-0,14

Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2	0,74	0,78	0,56	0,40	-0,34
Чистий оборотний капітал, тис.грн.	> 0	-614513	-433193	-528919	-1798007	-1183494

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналіз показників ліквідності АТ «Укрпошта» вказує на певні труднощі у фінансовому стані компанії. Розглянемо основні показники та їхні зміни:

1. Нормативний діапазон для коефіцієнта загальної ліквідності становить 1,5-2,5, але у випадку АТ «Укрпошта» він знижений до 0,88 у 2019 році та 0,77 у 2022 році. Зменшення цього коефіцієнта свідчить про недостатню здатність компанії швидко забезпечити готівку для покриття поточних зобов'язань.

2. Коефіцієнт поточної ліквідності у 2019 році становив 0,84, а у 2022 році відбулася його зниження до 0,70. Цей показник вказує на те, що в умовах АТ «Укрпошта» недостатньо оборотних активів для покриття поточних зобов'язань.

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності АТ «Укрпошта» впав з 0,74 у 2019 році до 0,40 у 2022 році, що вказує на зменшення можливості компанії негайно погасити свої зобов'язання з використанням лише найбільш ліквідних активів.

Загальною причиною зменшення всіх цих показників є недостатність грошових ресурсів та неправильне управління активами та зобов'язаннями.

Показники фінансової стійкості підприємства наведені в табл.2.7.

Таблиця 2.7 – Показники фінансової стійкості АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Показник	Норматив	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна 2022/2019
Коефіцієнт автономії	>0,5, збільш.	0,32	0,26	0,25	0,12	-0,20
Коефіцієнт фінансової залежності	<0,5, зменш.	0,68	0,74	0,75	0,88	0,20
Коефіцієнт фінансового ризику	>0,5	2,10	2,83	3,02	7,28	5,18
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	-	0,11	0,17	0,26	0,30	0,19
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	0,40	0,14	0,19	0,29	0,51	0,37
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,60	0,86	0,81	0,71	0,49	-0,37

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналіз показників фінансової стійкості АТ «Укрпошта» надає можливість виявити певні тенденції та фактори, які впливають на фінансове здоров'я компанії. Розглянемо основні показники та їхні зміни:

1. Нормативний діапазон для коефіцієнта автономії становить більше 0,5. Зниження коефіцієнта автономії з 0,32 у 2019 році до 0,12 у 2022 році свідчить про зменшення частки власних коштів у структурі капіталу, що є результатом збільшення зобов'язань та погіршення фінансової позиції АТ «Укрпошта».

2. Збільшення коефіцієнта фінансової залежності з 0,68 у 2019 році до 0,88 у 2022 році вказує на зростання використання зовнішніх фінансових ресурсів, що пов'язано з потребою в додаткових інвестиціях чи витратами на покриття зобов'язань.

3. Суттєве зростання коефіцієнта фінансового ризику з 2,10 у 2019 році до 7,28 у 2022 році свідчить про збільшення зобов'язань АТ «Укрпошта» порівняно з власним капіталом, що створює значний фінансовий тиск та збільшує чутливість до змін у ринкових умовах.

3. Збільшення коефіцієнта структури покриття довгострокових вкладень з 0,11 у 2019 році до 0,30 у 2022 році вказує на зміну структури інвестицій, зокрема, збільшення довгострокових вкладень у портфелі АТ «Укрпошта».

4. Значне зростання коефіцієнта довгострокового залучення коштів з 0,14 у 2019 році до 0,51 у 2022 році вказує на збільшення обсягів довгострокових зобов'язань. Це може бути стратегічним вибором АТ «Укрпошта» для фінансування довгострокових проектів чи інвестицій.

5. Зменшення коефіцієнта фінансової незалежності капіталізованих джерел з 0,86 у 2019 році до 0,49 у 2022 році свідчить про зменшення ваги фінансування з капіталізованих джерел у структурі АТ «Укрпошта», що вказує на збільшення ролі зобов'язань у загальній структурі фінансування.

Загальною причиною цих змін є стратегічний перегляд структури фінансування АТ «Укрпошта» внаслідок військового стану, потреба в капіталізації та залученні додаткових ресурсів для підтримки розвитку компанії. Важливо

врахувати конкретні економічні та ринкові умови, які впливають на діяльність АТ «Укрпошта» при аналізі цих змін.

Показники рентабельності підприємства наведені в табл.2.8. Аналіз показників рентабельності АТ «Укрпошта» вказує на суттєві втрати та негативні тенденції в фінансових результатах компанії.

Таблиця 2.8 – Показники рентабельності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна 2022/2019
Рентабельність активів (майна)	0,05	0,02	0,02	-0,14	-0,19
Рентабельність власного капіталу	0,16	0,06	0,07	-1,12	-1,28
Валова рентабельність реалізованих послуг	0,15	0,15	0,15	0,05	-0,10
Чиста рентабельність реалізованих послуг	0,05	0,02	0,02	-0,14	-0,19

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Розглянемо основні показники та їхні зміни:

1. У 2019 році рентабельність активів АТ «Укрпошта» становила 0,05%, але у 2022 році значення цього показника впало до -0,14%, що свідчить про те, що АТ «Укрпошта» не забезпечує належний рівень прибутковості від свого майна.

2. Рентабельність власного капіталу в 2019 році складала 0,16%, але до 2022 року вона вже стала від'ємною і дорівнювала -1,12%, що свідчить про те, що АТ «Укрпошта» не може забезпечити адекватний рівень прибутковості від свого власного капіталу.

3. Зниження валової рентабельності реалізованих послуг з 0,15 у 2019 році до 0,05 у 2021 році свідчить про труднощі в генерації прибутку від реалізації послуг АТ «Укрпошта».

4. Аналогічна тенденція спостерігається і для чистої рентабельності реалізованих послуг АТ «Укрпошта». Зменшення від 0,06 у 2019 році до -0,14 у 2021 році вказує на проблеми компанії в ефективному управлінні виробничими процесами та забезпеченні прибутковості.

Причинами таких негативних змін є різні фактори, такі як неефективне управління витратами, конкурентний тиск від ТОВ «Нова пошта», зростання витрат на надання послуг та зміни в ринкових умовах.

Таким чином, загальною тенденцією є нестабільність та погіршення фінансової ситуації АТ «Укрпошта». Для подолання цих труднощів, рекомендується провести детальний аудит фінансової діяльності, визначити причини проблем та розробити стратегії для поліпшення ліквідності, зниження зобов'язань та підвищення прибутковості. Також важливо врахувати економічне середовище та ринкові умови для успішного планування майбутніх дій АТ «Укрпошта».

2.2 Оцінка динаміки та структури інвестиційної діяльності підприємства

Впродовж останніх років інвестиційна діяльність підприємств стала визначальним фактором їхнього розвитку та конкурентоспроможності на ринку. Зростання обсягів інвестицій є ключовим елементом для підтримки інновацій, розширення виробництва та зміцнення позицій компаній у світовій економіці. У зв'язку з цим, важливим є аналіз динаміки та структури інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта», щоб визначити ефективність використання капіталу, ідентифікувати стратегічні напрями розвитку та забезпечити стійкість у змінних умовах ринку.

Динаміка інвестиційних вкладень підприємства наведена в табл.2.9.

Таблиця 2.9 – Динаміка інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Стаття	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний , тис.грн.	Відносний, %
Нематеріальні активи	25037	18695	55518	115895	90858	362,89
Незавершені капітальні інвестиції	38416	65889	320864	295058	256642	668,06
Основні засоби	3305771	3410581	3830957	3844576	538805	16,30
Інвестиційна нерухомість	187724	117377	100693	91622	-96102	-51,19

Усього реальні інвестиції	3556948	3612542	4308032	4347151	790203	22,22
Поточні фінансові інвестиції	0	195095	1509233	585098	585098	-
Інші фінансові інвестиції	13815	17925	19078	12579	-1236	-8,95
Усього фінансові інвестиції	13815	213020	1528311	597677	583862	4226,29
Усього інвестиції	3570763	3825562	5836343	4944828	1374065	38,48

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи динаміку інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта», можна визначити значний приріст загальної суми інвестиційних вкладень. За цей період обсяг інвестицій збільшився на 38,48%, до 4944828 тис. грн. Детальніше розглянемо основні категорії інвестицій та їхні зміни.

Обсяг інвестицій у нематеріальні активи зріс з 25037 тис. грн. у 2019 році до 115895 тис. грн. у 2022 році, що представляє приріст у 362,89%. Зростання цієї категорії інвестицій пов'язане із стратегічним розвитком технологічної бази, впровадженням нових інформаційних систем та іншими заходами для підвищення конкурентоспроможності АТ «Укрпошта». Зростання незавершених капітальних інвестицій з 38416 тис. грн. у 2019 році до 295058 тис. грн. у 2022 році, що представляє приріст у 668,06%. Цей значний приріст свідчить про активний розвиток нових проектів та завершення великих інфраструктурних об'єктів АТ «Укрпошта». Збільшення основних засобів з 3305771 тис. грн. у 2019 році до 3844576 тис. грн. у 2022 році, приріст у 16,30% свідчить про поступове оновлення та розширення матеріально-технічної бази АТ «Укрпошта». Від'ємний приріст інвестиційної нерухомості у -51,19%, з 187 724 тис. грн. у 2019 році до 91 622 тис. грн. у 2022 році пов'язаний із стратегічним переглядом потреб АТ «Укрпошта» у нерухомості та переорієнтацією фокусу на інші напрями розвитку в умовах військового стану. Загальні фінансові інвестиції вирости із 13 815 тис. грн. у 2019 році до 597 677 тис. грн. у 2022 році, представляючи значний приріст у 4226,29%. Цей різкий зріст пов'язаний із фінансовим стратегічним плануванням АТ «Укрпошта». Узагальнюючи, високий приріст загальних інвестицій свідчить про активну інвестиційну стратегію АТ «Укрпошта». При цьому, детальний аналіз

кожної категорії інвестицій дозволяє зрозуміти, що цей ріст є результатом якісних змін у стратегічному управлінні та вдосконалення бізнес-процесів.

Структура інвестиційних вкладень підприємства наведена на рис.2.1.

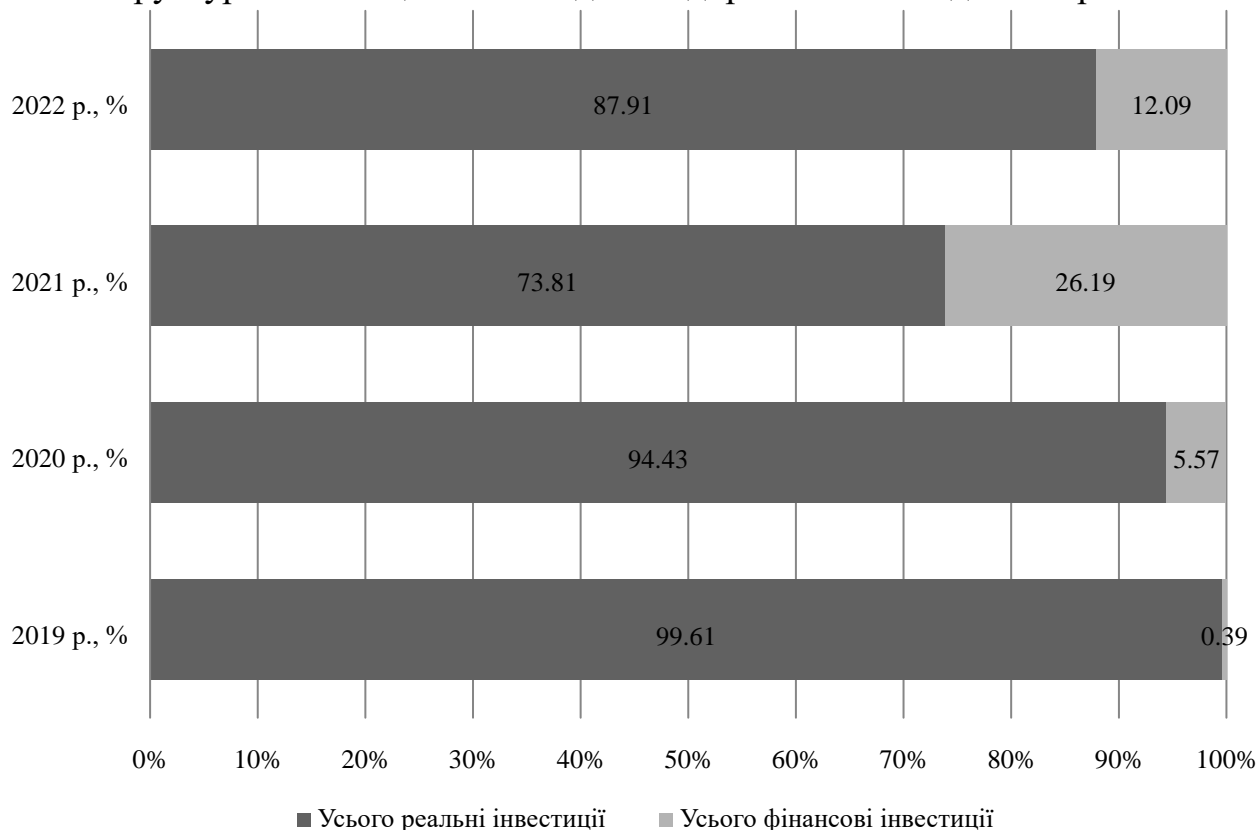

Рисунок 2.1 – Структура інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр., %

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи структуру інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта», можна виявити відмінності в розподілі реальних і фінансових інвестицій. Зменшення відсоткового співвідношення реальних інвестицій з 99,61% у 2019 році до 87,91% у 2022 році свідчить про перегляд стратегії компанії, зміни пріоритетів у напрямках розвитку та збільшення уваги до фінансових інструментів, що обумовлено ризиками військового стану. Збільшення відсоткового співвідношення фінансових інвестицій з 0,39% у 2019 році до 12,09% у 2022 році вказує на більш активне використання фінансових стратегій. Узагальнюючи, структурні зміни в інвестиційному портфелі АТ «Укрпошта» вказують на стратегічну трансформацію компанії.

Окремо проаналізуємо динаміку основних засобів підприємства, як важливої складової інвестиційних вкладень (табл.2.10).

Таблиця 2.10 – Динаміка основних засобів АТ «Укрпошта» за складовими протягом 2019-2022 рр.

Стаття	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Будівлі та споруди	2749284	2626539	2555537	2444333	-304951	-11,09
Виробниче та інше обладнання	185439	138666	96659	94774	-90665	-48,89
Транспортні засоби	328835	608680	1153173	1113733	784898	238,69
Офісні меблі та обладнання	42213	36696	25588	191736	149523	354,21
Основні засоби всього	3305771	3410581	3830957	3844576	538805	16,30

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи динаміку основних засобів АТ «Укрпошта» можна виявити відмінності у розподілі інвестицій за різними складовими, що вказує на стратегічні зміни та особливості розвитку компанії. Зменшення обсягу будівель та споруд з 2749284 тис. грн. у 2019 році до 2444333 тис. грн. у 2022 році представляє суттєвий від'ємний приріст у -11,09% та пов'язане з оптимізацією ресурсів та ревізією потреб у будівельних об'єктах. АТ «Укрпошта» розглядає альтернативні форми оренди та зменшення витрат на утримання приміщень. Зменшення обсягу виробничого та іншого обладнання з 185439 тис. грн. у 2019 році до 94774 тис. грн. у 2022 році, що представляє значний від'ємний приріст у 48,89% та є наслідком стратегічного реорганізації процесів. Зростання обсягу транспортних засобів з 328835 тис. грн. у 2019 році до 1113733 тис. грн. у 2022 році, приріст у 238,69% свідчить про необхідність розширення та модернізації транспортного парку для вдосконалення логістичних процесів та підтримки зростаючого обсягу послуг АТ «Укрпошта». Узагальнюючи, зміни у динаміці основних засобів АТ «Укрпошта» вказують на стратегічні рішення та адаптацію компанії до змінних умов ринку під час військового стану. Зменшення інвестицій у будівлі та споруди та виробниче обладнання свідчить про фокус на ефективності

та оптимізації ресурсів, тоді як збільшення інвестицій у транспортні засоби та офісне обладнання вказує на стратегічне розширення та модернізацію.

Структура основних засобів підприємства наведена на рис.2.2.

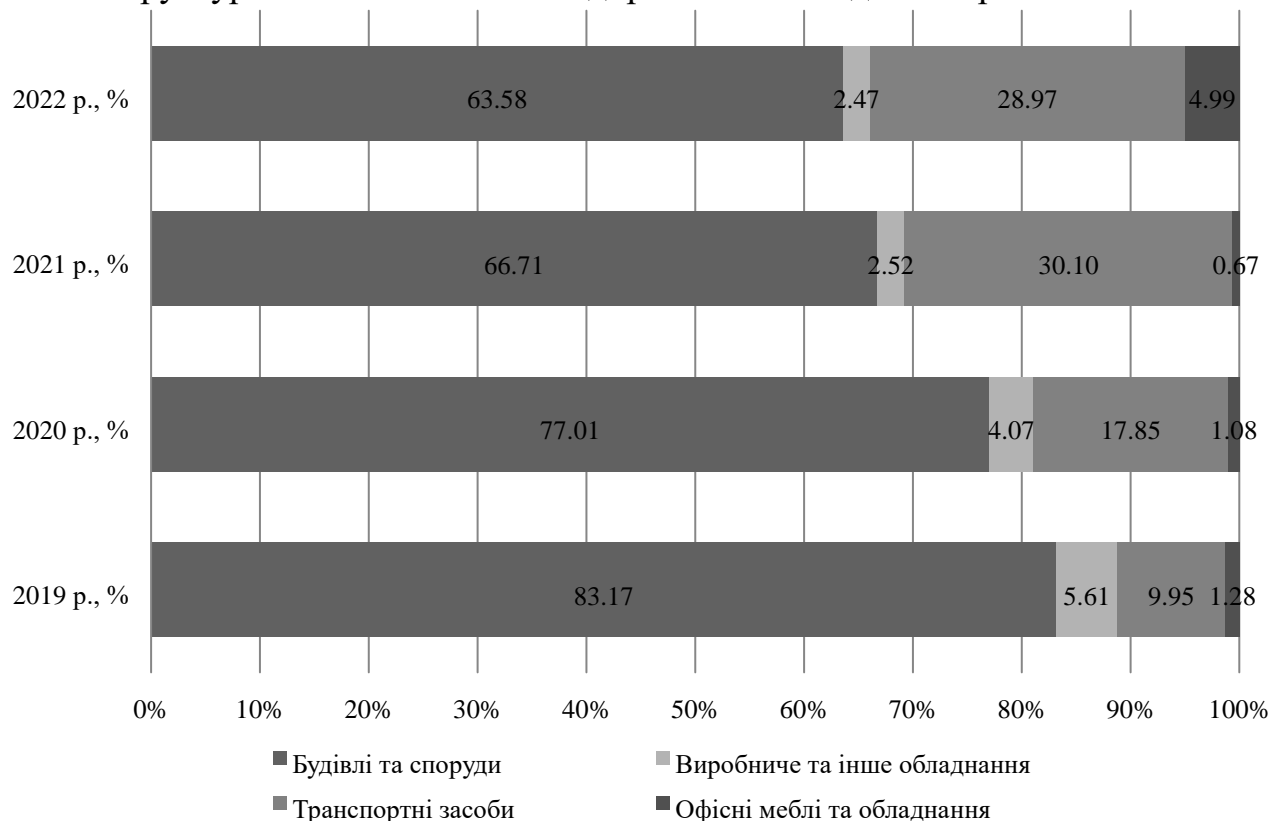

Рисунок 2.2 – Структура основних засобів АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр., %

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи структуру основних засобів АТ «Укрпошта» можна відзначити відмінності у розподілі інвестицій за різними категоріями, що свідчить про стратегічні зміни та акценти компанії у використанні ресурсів. Зменшення частки будівель та споруд з 83,17% у 2019 році до 63,58% у 2022 році, що представляє від'ємний приріст у -19,59% та є результатом стратегічної реорганізації використання приміщень, впровадження модернізованих робочих просторів та зменшення неефективних активів. Зменшення частки виробничого обладнання з 5,61% у 2019 році до 2,47% у 2022 році, що представляє від'ємний приріст у -3,14% та вказує на перехід до більш передового та ефективного обладнання. Збільшення частки транспортних засобів з 9,95% у 2019 році до

28,97% у 2022 році, що представляє приріст у 19,02%, обумовлене стратегічним розширенням транспортної інфраструктури для оптимізації логістичних процесів та забезпечення високоякісної доставки послуг. Узагальнюючи, зміни у структурі основних засобів АТ «Укрпошта» свідчать про стратегічну адаптацію компанії до нових умов та підкреслюють акценти на покращення логістики, впровадження новітніх технологій та оптимізацію робочих просторів.

Також окремо проаналізуємо динаміку фінансових інвестицій підприємства (табл.2.11).

Таблиця 2.11 – Динаміка фінансових інвестицій АТ «Укрпошта» за складовими протягом 2019-2022 рр.

Стаття	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Короткострокові депозити строком до 3 місяців	0	134823	0	0	0	-
Короткострокові депозити строком більше 3 місяців	0	49383	1509233	543733	543733	-
Довгострокові депозити	13815	17925	19078	12579	-1236	-8,95
Усього фінансові інвестиції	13815	213020	1528311	597677	583862	4226,29

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи динаміку фінансових інвестицій АТ «Укрпошта», можна виявити значний приріст, що обумовлено різноманітністю інструментів та стратегії управління фінансовими ресурсами компанії. У 2019 році можна відмітити відсутність короткострокових депозитів, а у 2022 році з'явилося 543 733 тис. грн. короткострокових депозитів строком більше 3 місяців. Рішення вкладати гроші в короткострокові депозити пов'язане зі зміною стратегії управління ліквідністю та оптимізацією доходів від фінансових інструментів. Зменшення обсягу довгострокових депозитів з 13 815 тис. грн. у 2019 році до 12 579 тис. грн. у 2022 році, що представляє від'ємний приріст у -8,95%, зумовлене переглядом стратегії управління ризиками, змінами у процентних ставках та переглядом

підходу до розподілу фінансових ресурсів. Різке зростання фінансових інвестицій свідчить про активний підхід до управління фінансовими ресурсами АТ «Укрпошта». Введення короткострокових депозитів вказують на пошук нових можливостей для ефективного використання грошових коштів і стратегічного розвитку. Зменшення довгострокових депозитів визначено реакцією на зміни ринкових умов під час війни та стратегічною орієнтацією АТ «Укрпошта» на короткострокові фінансові інструменти.

Варто також проаналізувати грошові потоки від інвестиційної діяльності підприємства (табл.2.12).

Таблиця 2.12 – Динаміка грошових потоків від інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» за складовими протягом 2019-2022 рр.

Стаття	2019 р., тис.грн.	2020 р., тис.грн.	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.	Приріст 2022/2019	
					Абсолютний , тис.грн.	Відносний, %
Надходження від реалізації необоротних активів	0	94188	169638	142899	142899	-
Проценти та дивіденди отримані	86548	92740	105061	93833	7285	8,42
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	0	195095	1314138	1138932	1138932	-
Витрачання на придбання необоротних активів	37003	104321	977477	82522	45519	123,01
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	49545	-112488	-2016916	-984722	-1034267	-2087,53

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи динаміку грошових потоків від інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта», можна виділити ключові складові та причини змін, які відображають стратегічні рішення та реакцію компанії на змінні умови. Значне зростання надходжень від реалізації необоротних активів до 142 899 тис. грн. у 2022 році свідчить про стратегічне відчуження необоротних активів з метою оптимізації портфеля, погашення заборгованості та фінансового вдосконалення. Збільшення

процентів та дивідендів від 86548 тис. грн. у 2019 році до 93833 тис. грн. у 2022 році вказує на активну участь АТ «Укрпошта» у фінансових операціях. Різке зростання витрачань на придбання фінансових інвестицій до 1 138 932 тис. грн. у 2022 році свідчить про активну стратегію АТ «Укрпошта» щодо інвестування в фінансові інструменти для досягнення фінансового росту та оптимізації портфеля. Значне зростання витрачань на придбання необоротних активів з 37 003 тис. грн. у 2019 році до 82 522 тис. грн. у 2022 році свідчить про зміну стратегії АТ «Укрпошта» щодо придбання необоротних активів в результаті перегляду потреб у виробничих або офісних просторах. Загальний від'ємний приріст чистого руху коштів від інвестиційної діяльності від 49545 тис. грн. у 2019 році до -984722 тис. грн. у 2022 році свідчить про розміщення великих фінансових ресурсів у фінансові інструменти та стратегічне відчуження активів, що обумовлене стратегічними потребами АТ «Укрпошта». Узагальнюючи, зміни у грошових потоках від інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» вказують на активний підхід компанії до управління фінансовими ресурсами. Збільшення надходжень від реалізації активів та отримання процентів та дивідендів, а також великі витрати на фінансові та необоротні активи свідчать про стратегічне вирішення АТ «Укрпошта» в напрямку фінансового росту та оптимізації портфеля активів.

Таким чином, АТ «Укрпошта» виявляється як компанія, яка активно адаптується до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Збільшення інвестицій, стратегічна реорганізація активів та активна участь в фінансових операціях свідчать про її прагнення до стійкого розвитку та фінансової ефективності.

2.3 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Ефективність інвестиційної діяльності є ключовим аспектом стратегічного управління підприємством і визначає його фінансовий успіх та стійкість на ринку.

Інвестиції в різні активи можуть значно впливати на фінансові показники, конкурентоспроможність та можливості для подальшого розвитку. У цьому контексті, оцінка ефективності інвестиційної діяльності дозволяє визначити, наскільки компанія успішно використовує свої фінансові ресурси для досягнення стратегічних цілей та створення вартості для акціонерів.

Визначимо рівень дохідності інвестиційної діяльності підприємства (табл.2.13, рис.2.3).

Таблиця 2.13 – Рівень дохідності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2021 р.	Зміна 2022/2019
Доходи від інвестиційної діяльності, тис грн	86548	186928	274699	236732	150184
Загальні доходи, тис грн	8618853	9607591	11687948	10767627	2148774
Рівень дохідності інвестиційної діяльності, %	1,00	1,95	2,35	2,20	1,19

Джерело: розроблено автором на основі [13]

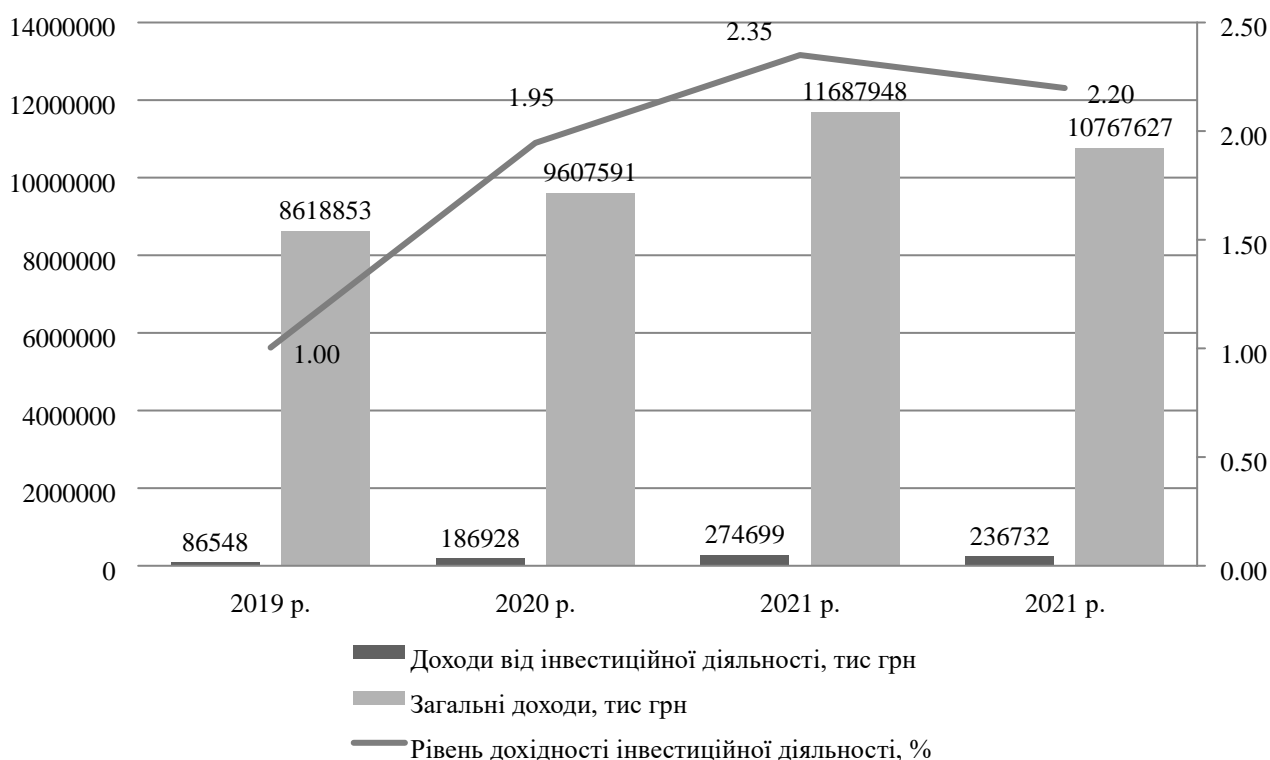

Рисунок 2.3 – Рівень дохідності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи рівень дохідності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» за період з 2019 по 2022 роки, можна виявити кілька ключових тенденцій та причин, що спричинили зміни в цьому показнику. Загальні доходи компанії зростали протягом розглянутого періоду, з 8618853 тис. грн. у 2019 році до 10767627 тис. грн. у 2022 році, що є результатом успішної реалізації стратегій розвитку, розширення бізнесу та ефективного використання ресурсів АТ «Укрпошта». Доходи від інвестиційної діяльності також зросли, з 86548 тис. грн. у 2019 році до 236732 тис. грн. у 2022 році свідчить про успішне управління інвестиційним портфелем, акумуляцію прибутків від фінансових операцій та розумне використання фінансових ресурсів.

Рівень дохідності інвестиційної діяльності зріс з 1,00% у 2019 році до 2,20% у 2022 році, що є наслідком успішних інвестицій, оптимізації інвестиційного портфеля та збільшення ефективності управління фінансовими ресурсами.

Узагальнюючи, збільшення рівня дохідності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» свідчить про позитивний вплив інвестиційних стратегій на фінансові показники компанії. Поліпшення ринкової позиції, ефективне управління ресурсами та успішне впровадження інвестиційних проектів можуть бути ключовими факторами, які сприяли цьому покращенню.

Визначимо рівень витратності інвестиційної діяльності підприємства (табл.2.14, рис.2.4).

Таблиця 2.14 – Рівень витратності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2021 р.	Зміна 2022/2019
Витрати інвестиційної діяльності, тис грн	37003	299416	2291615	1221454	1184451
Загальні витрати тис грн	8213496	9442668	11504366	12185031	3971535
Рівень витратності інвестиційної діяльності, %	0,45	3,17	19,92	10,02	9,57

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи рівень витратності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» за період 2019-2022 роки, можна виявити значущі зміни в цьому показнику та

визначити причини, які вплинули на динаміку. Загальні витрати АТ «Укрпошта» зросли протягом розглянутого періоду, з 8213496 тис. грн. у 2019 році до 12185031 тис. грн. у 2022 році, що зумовлено різноманітними факторами, включаючи інфляційний тиск, зростання вартості ресурсів внаслідок війни та інфраструктурних проєктів. Витрати інвестиційної діяльності також значно зросли, з 37003 тис. грн. у 2019 році до 1221454 тис. грн. у 2022 році, що вказує на інтенсивний розвиток та реалізацію стратегічних проєктів, таких як модернізація інфраструктури чи розширення послуг.

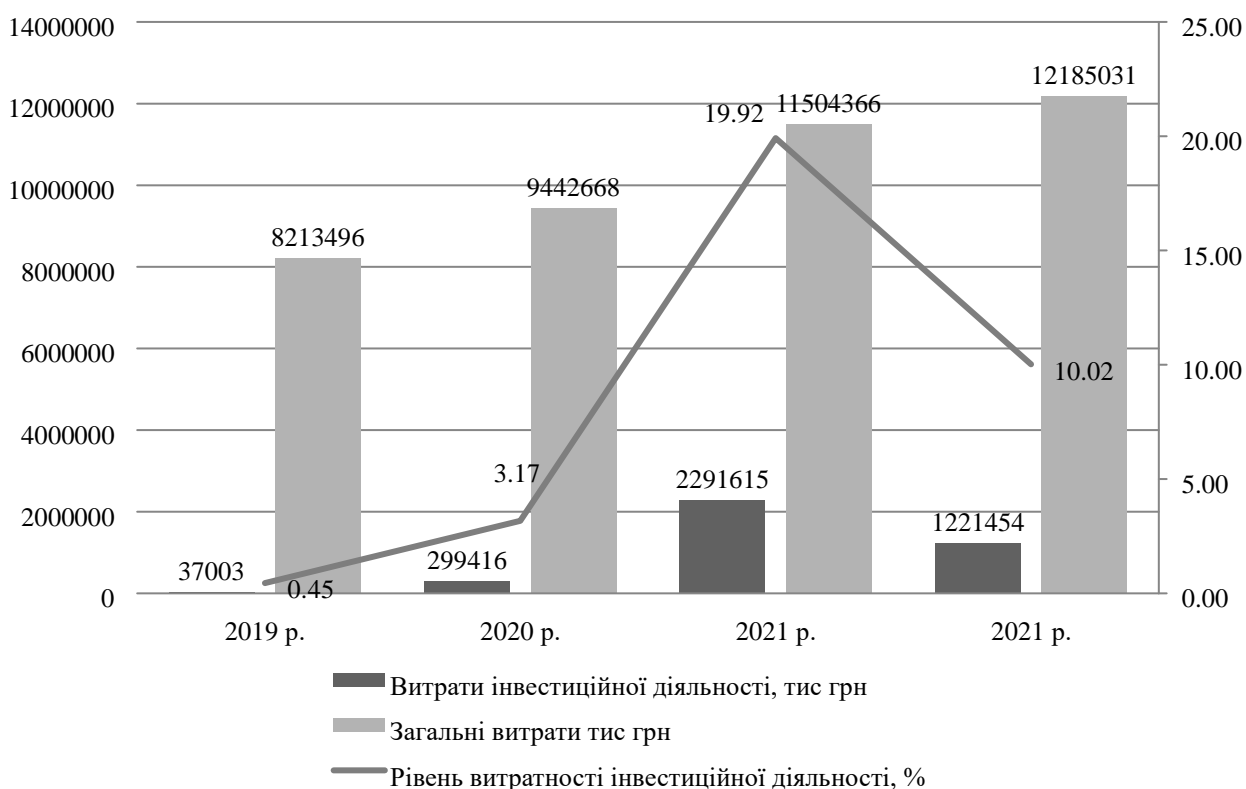

Рисунок 2.4 – Рівень витратності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Рівень витратності інвестиційної діяльності зріс 0,45% у 2019 році до 10,02% у 2022 році, що викликано інтенсивнішими інвестиціями в ключові проєкти, які потребують значних витрат на розвиток та модернізацію. Узагальнюючи, зростання рівня витратності інвестиційної діяльності АТ

«Укрпошта» свідчить про активність компанії у впровадженні стратегічних ініціатив та реалізації проектів для підтримки розвитку.

Розрахуємо рентабельність інвестиційних вкладень підприємства (табл.2.15, табл.2.5).

Таблиця 2.15 – Рентабельність інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2021 р.	Зміна 2022/2019
Чистий прибуток, тис грн	405357	164923	183582	-1417404	-1822761
Інвестиційні вкладення, тис грн	3570763	3825562	5836343	4944828	1374065
Рентабельність інвестиційних вкладень, %	11,35	4,31	3,15	-28,66	-40,02

Джерело: розроблено автором на основі [13]

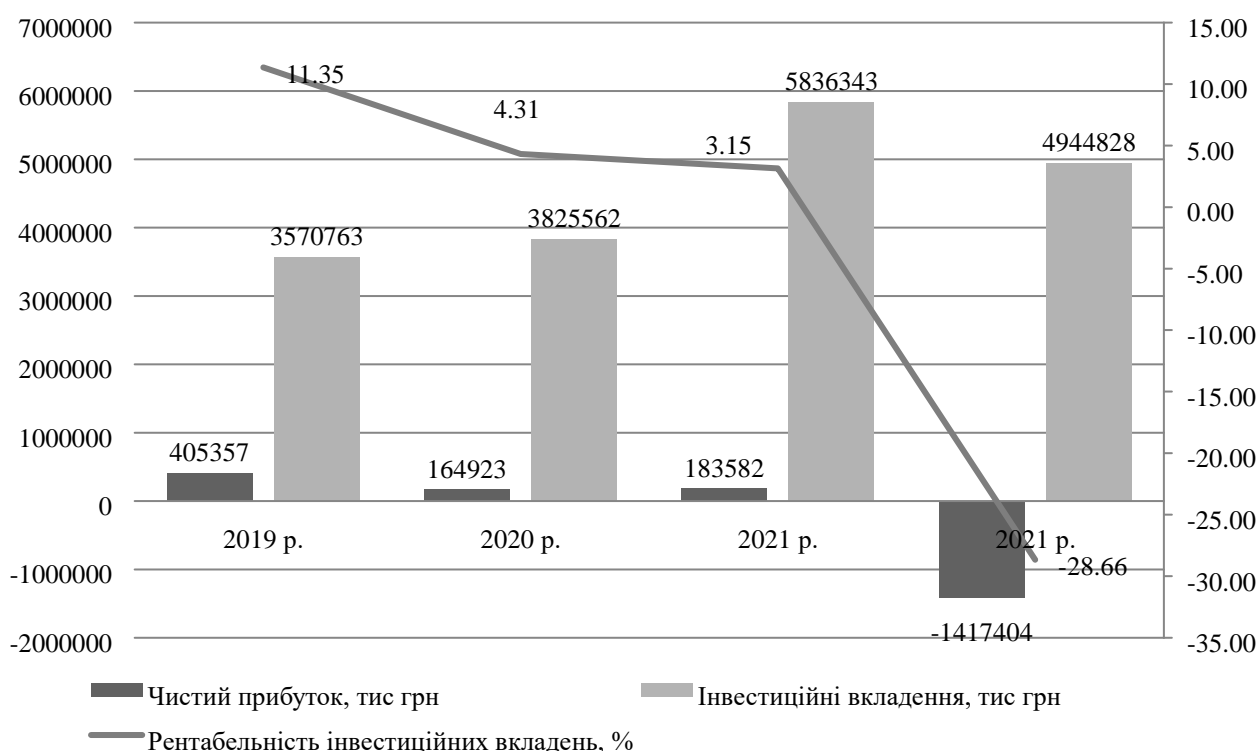

Рисунок 2.5 – Рентабельність інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» протягом 2019-2022 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи рентабельність інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта», можна визначити значущі зміни у цьому показнику та здійснити аналіз факторів, що спричинили ці зміни. Чистий прибуток компанії зазнав значного зменшення, з

405357 тис. грн. у 2019 році до -1417404 тис. грн. у 2022 році, що пов'язано з збільшенням витрат. Обсяг інвестиційних вкладень зростав, з 3570763 тис. грн. у 2019 році до 4944828 тис. грн. у 2022 році, що наслідком стратегічних рішень компанії щодо розвитку, модернізації та розширення бізнесу. Рентабельність інвестиційних вкладень зменшилася з 11,35% у 2019 році до -28,66% у 2022 році, що викликано неуспішними результатами інвестиційних проєктів, проблемами у використанні інвестицій та зменшенням прибутковості бізнесу. Узагальнюючи, велика зміна рентабельності інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» свідчить про труднощі та неуспішність деяких інвестиційних стратегій.

Для визначення недоліків інвестиційної діяльності підприємства проведемо SWOT-аналіз (табл.2.16).

Таблиця 2.16 – SWOT-аналіз інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Розвинена інфраструктура: АТ «Укрпошта» має широке мережеве охоплення та розвинуту логістичну інфраструктуру, що може створювати переваги для інвестицій в розширення та модернізацію.</p> <p>2. Доступ до ринків: як великий гравець у сфері поштових послуг, АТ «Укрпошта» має переваги в доступі до нових ринків і розвитку партнерств.</p>	<p>1. Низька рентабельність: зниження рентабельності інвестицій вказує на проблеми в управлінні проєктами та ефективному використанні інвестиційних коштів.</p> <p>2. Обмежені фінансові ресурси: можливість інвестування обмежена недостатніми фінансовими ресурсами, що може обмежити реалізацію амбіційних інвестиційних проєктів.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Технологічний розвиток: з введенням нових технологій у поштовому секторі можливості для інвестицій у вдосконалення та інновації.</p> <p>2. Розширення сервісів: АТ «Укрпошта» може використовувати інвестиції для розширення сервісів та диверсифікації своєї діяльності, що може впливати на ринковий успіх.</p>	<p>1. Конкурентний тиск: зростання конкуренції у сфері поштових послуг може впливати на прибутковість та ефективність інвестицій.</p> <p>2. Економічна нестабільність: економічні труднощі можуть ускладнити фінансовий стан підприємства та впливати на можливість інвестицій.</p>

Джерело: розроблено автором на основі [13, 21]

SWOT-аналіз інвестиційної діяльності допомагає ідентифікувати внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на успішність інвестиційної стратегії АТ «Укрпошта». Оптимальне використання сильних сторін та можливостей, а також

раціональне управління слабкими сторонами і загрозами, може сприяти покращенню ефективності інвестицій та забезпеченню стійкості підприємства на ринку.

РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства

Управління інвестиційною діяльністю є важливим елементом стратегічного розвитку будь-якого підприємства. Швидкі та динамічні зміни в економічному середовищі вимагають від підприємств постійного вдосконалення своїх підходів до інвестицій, щоб забезпечити стійкість та конкурентоспроможність. Важливо розглядати шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю як стратегічний крок, спрямований на оптимізацію ресурсів, підвищення ефективності проектів та максимізацію віддачі від інвестицій.

На основі проведеного аналізу інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта», можна запропонувати наступні шляхи для удосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства (табл.3.1).

Таблиця 3.1 – Шляхи удосконалення управління інвестиційною діяльністю АТ «Укрпошта»

Пропозиція	Сутність	Вплив
Стратегічне планування інвестицій	Визначення цілей та пріоритетних напрямків	Підвищення ефективності вибору інвестиційних проектів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей.
Моніторинг і відстеження результатів	Оцінка виконання ключових показників та ефективності проектів	Можливість своєчасної корекції стратегії та уникнення невдач.

Оптимізація портфеля інвестицій	Аналіз та вдосконалення розподілу інвестицій між проектами	Максимізація віддачі від інвестицій та зменшення ризиків.
Управління ризиками	Мінімізація негативного впливу ризиків на інвестиційні проекти	Забезпечення стійкості інвестицій та захист від непередбачених обставин.

Продовження табл.3.1

Пропозиція	Сутність	Вплив
Впровадження ERP системи	Автоматизація та оптимізація управлінських процесів	Забезпечення єдиної інформаційної платформи та підвищення ефективності управління.
Підвищення фінансової прозорості	Забезпечення доступу до точної та інформативної фінансової звітності	Зміцнення довіри інвесторів та здійснення інформованих стратегічних рішень.
Постійне навчання та розвиток персоналу	Підвищення кваліфікації персоналу та розбудова експертної команди	Підтримка високого рівня професійності та адаптація до змін в інвестиційному середовищі.

Джерело: розроблено автором на основі [24, 27, 28, 30]

Управління інвестиційною діяльністю є ключовою складовою стратегічного розвитку будь-якої компанії, зокрема АТ «Укрпошта». Щоб забезпечити ефективність та успішність управління інвестиційною діяльністю, необхідно визначити конкретні цілі та пріоритети, які відповідають стратегічному розвитку компанії.

1. Одним із ключових етапів управління інвестиційною діяльністю є стратегічне планування інвестицій, що включає в себе чітке визначення цілей, які спрямовані на підтримку стратегічного розвитку АТ «Укрпошта». Наприклад, це може включати розширення географії обслуговування, щоб підвищити доступність послуг для клієнтів, або вдосконалення технологічності для оптимізації бізнес-процесів. Зазначимо, що визначення конкретних цілей в контексті стратегічного планування інвестицій дозволить АТ «Укрпошта» зосередитися на тих напрямках, які максимально відповідають її довгостроковій стратегії розвитку. Такий підхід сприяє ефективній координації та спільній спрямованості всіх інвестиційних зусиль. Не менш важливий є і вплив даного шляху на процес вибору інвестиційних проектів. Завдяки чіткому визначенню

стратегічних цілей, компанія може знизити ризик вибору проектів, які не відповідають основним напрямкам розвитку. Таким чином, підвищується ефективність управління інвестиційною діяльністю через уникнення розбіжностей між стратегією та реально реалізованими проектами.

2. Ще один зі стратегічних напрямків управління інвестиційною діяльністю АТ «Укрпошта» є моніторинг і відстеження результатів інвестиційних проектів. Цей процес включає систематичну оцінку виконання ключових показників, таких як фінансові показники, терміни виконання проектів, ринкова реакція та інші важливі аспекти. Сутність цього шляху управління інвестиційною діяльністю полягає в забезпеченні комплексного контролю за прогресом інвестиційних проектів. Це дозволить компанії отримувати реальний образ стану справ і порівнювати його зі стратегічними цілями. Аналіз фінансових показників та термінів виконання надає можливість оперативно реагувати на виявлені відхилення та уникати можливих невдач. При вчасному моніторингу відстеження результатів компанія може коригувати свою стратегію на основі реальних даних, що особливо важливо в умовах динамічного середовища та зміни ринкових умов. Здатність швидко реагувати та виправляти шлях дозволить АТ «Укрпошта» ефективно досягати поставлених цілей та адаптуватися до динаміки зовнішнього середовища.

3. Одним із важливих шляхів управління інвестиційною діяльністю є оптимізація портфеля інвестицій. Ця стратегія включає в себе аналіз та вдосконалення розподілу інвестицій між різними проектами компанії. Серед ключових аспектів оптимізації може бути перерозподіл коштів, вибір найбільш прибуткових проектів або реорганізація існуючих інвестицій з метою максимізації віддачі та зменшення загального ризику портфеля. Сутність цього підходу полягає в тому, щоб концентрувати ресурси на найбільш обіцяючих ініціативах, які найкращим чином відповідають стратегічним цілям компанії. Перевагою оптимізації портфеля є здатність ефективно вибирати та пріоритезувати проекти відповідно до їх прибутковості та стратегічного значення. Вплив оптимізації портфеля інвестицій виявляється в максимізації віддачі від капіталовкладень та

зниженні загального ризику портфеля, що сприяє фінансовій стабільності та зростанню компанії, адже концентрація зусиль на найбільш ефективних проектах сприяє досягненню стратегічних цілей та фокусує ресурси на ключових ініціативах.

4. Управління ризиками в інвестиційній діяльності АТ «Укрпошта» охоплює широкий спектр заходів, що включають аналіз ризиків, впровадження стратегій страхування, розробку планів невдачі та визначення заходів для управління кризовими ситуаціями. Сутність управління ризиками полягає в активному визначенні, аналізі та оцінці можливих загроз для інвестиційних проектів. Розробка стратегій мінімізації цих ризиків включає в себе впровадження конкретних заходів та контрольних механізмів, щоб забезпечити стабільність інвестиційних портфелів. Вплив управління ризиками виявляється в забезпеченні стійкості інвестицій та захисту від непередбачених обставин. Мінімізація ймовірності фінансових втрат стає ключовим фактором для досягнення успішних результатів інвестиційних проектів. Крім того, це також знижує можливості негативного впливу на репутацію компанії, оскільки підтримка стійкості в умовах ризику сприяє довірі як інвесторів, так і споживачів.

5. Впровадження системи ERP у контексті управління інвестиційною діяльністю АТ «Укрпошта» має за мету автоматизацію та оптимізацію управлінських процесів. Це означає, що компанія може отримати інтегровану систему для збору, аналізу та обробки даних, пов'язаних із здійсненням інвестицій. Автоматизація управлінських процесів через впровадження ERP системи дозволяє компанії знизити ручні операції та мінімізувати помилки в обробці даних, що важливо в контексті інвестицій, оскільки швидке та точне прийняття рішень ґрунтується на достовірних даних. Зокрема, забезпечується ефективніше ведення обліку та контроль над фінансовими потоками, що важливо для успішного управління інвестиційним портфелем. Однак основна перевага полягає в створенні єдиної інформаційної платформи. Завдяки ERP системі, всі відділи та підрозділи компанії отримують доступ до одного централізованого джерела інформації, що сприяє зменшенню ізольованості даних і покращує

комунікацію в межах організації. У контексті управління інвестиційною діяльністю, це може позитивно вплинути на внутрішню координацію та спільне розуміння стратегічних цілей.

6. Підвищення фінансової прозорості в управлінні інвестиційною діяльністю АТ «Укрпошта» визначається необхідністю забезпечення інвесторів та інших зацікавлених сторін доступом до точної та інформативної фінансової звітності. Це означає, що фінансова звітність повинна бути не лише достовірною, але й легкодоступною та зрозумілою для широкого кола користувачів. Забезпечення доступу до точної фінансової інформації впливає на зміцнення довіри інвесторів. Інвестори, отримуючи чітку та доступну інформацію про фінансовий стан компанії та результати її діяльності, можуть утримувати високий рівень довіри та впевненості у своїх інвестиційних рішеннях. Завдяки зміцненню довіри інвесторів через високий ступінь фінансової прозорості, компанія може здійснювати інформовані стратегічні рішення. Інформованість щодо фінансового стану інвестиційних проектів дозволяє керівництву компанії ефективно визначати пріоритети, оптимізувати ресурси та реагувати на зміни в економічному оточенні.

7. Постійне навчання та розвиток персоналу у контексті управління інвестиційною діяльністю АТ «Укрпошта» виявляються фундаментальним елементом для підвищення кваліфікації співробітників та побудови експертної команди. Цей підхід має на меті не лише забезпечити співробітників необхідними знаннями та навичками, але й створити ефективний інструментарій для вдосконалення інвестиційних практик та стратегій. Підвищення кваліфікації персоналу є запорукою створення експертної команди, яка може ефективно вирішувати складні завдання інвестиційного управління. Формування висококваліфікованих фахівців, обладнаних не лише теоретичними знаннями, але й практичним досвідом, сприяє ефективній розбудові та реалізації інвестиційних стратегій компанії. Постійне навчання дозволяє персоналу підтримувати високий рівень професійності та адаптуватися до постійних змін в інвестиційному середовищі. Постійне навчання та розвиток персоналу в інвестиційній діяльності АТ «Укрпошта» визначають курс на створення висококваліфікованої та адаптивної

команди. Цей стратегічний підхід допомагає забезпечити необхідні знання та навички для успішного вирішення завдань інвестиційного управління та сприяє сталому розвитку компанії в змінному інвестиційному середовищі.

Ці заходи спрямовані на створення ефективної системи управління інвестиційною діяльністю, яка дозволить підприємству максимізувати віддачу від інвестицій та зменшити ризики. Впровадження ERP системи відіграє ключову роль у цьому процесі, надаючи комплексний погляд на всі аспекти управління підприємством.

На даний момент у АТ «Укрпошта» функціонує більше 80 різноманітних систем обліку ресурсів, які були впроваджені ще у 2000-х роках. Багато з них працюють в окремих регіонах і не мають взаємодії між собою та з центральним офісом та іншими департаментами. Це призводить до неефективного використання ресурсів для введення та обробки інформації, узгодження даних та ускладнює внесення необхідних змін у процесах. У 2021 році АТ «Укрпошта» вирішила замінити 80 окремих систем єдиною ERP-системою, але через початок військових подій процес не був завершений [32]. Згідно з результатами тендеру, була обрана ERP-система IT-Enterprise, яка є вітчизняною та спрямована на комплексну автоматизацію підприємства [42]. Ця нова інтегрована система планує об'єднати функції всіх існуючих програм, забезпечуючи ефективне управління ресурсами в усіх регіонах в режимі реального часу. Вона дозволить більш ефективно керувати персоналом, розробляти актуальні плани щодо їхнього розвитку та оперативно відображати всі фінансові транзакції, що прискорить процес формування звітності для АТ «Укрпошта».

В контексті управління інвестиційною діяльністю, впровадження ERP системи в АТ «Укрпошта» має вирішальне значення для оптимізації та покращення управління різними аспектами інвестиційних проектів:

- ERP-система дозволить об'єднати всі різні аспекти управління інвестиційною діяльністю, забезпечуючи єдину платформу для планування, виконання та моніторингу проектів. Це спростить внутрішню взаємодію між

різними департаментами та регіонами, зменшуючи фрагментацію та підвищуючи ефективність управління ресурсами;

- ERP-система дозволить детально відслідковувати всі фінансові транзакції пов'язані з інвестиційними проектами. Це включає витрати на придбання активів, облік прибутків та збитків, що сприятиме точному визначенню ефективності інвестицій та формуванню надійної фінансової звітності;

- ERP-система дозволить зробити аналіз ризиків на всіх етапах інвестиційних проектів. Це включає оцінку ймовірності виникнення ризиків, їхній вплив та розробку стратегій для їхнього управління та робить інвестиційний процес менш вразливим та більш передбачуваним;

- ERP-система автоматизує багато рутинних завдань та процесів, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Це дозволяє зменшити час, витрачений на адміністративні завдання, та спрямовувати більше уваги на стратегічному плануванні та аналізі результатів;

- ERP-система забезпечить точний та консолідований облік всіх даних, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Це полегшить процес формування звітності, яка важлива для зовнішніх стейкхолдерів, таких як інвестори, аудитори та регулятори.

Впровадження ERP-системи на АТ «Укрпошта» виступає як ключовий крок у забезпеченні інтегрованого, ефективного та прозорого управління інвестиційною діяльністю, що сприятиме оптимізації ресурсів, зниженню ризиків та підвищенню загальної ефективності інвестиційних проектів.

Впровадження ERP-системи IT-Enterprise на АТ «Укрпошта» є складним і детально спроектованим процесом, включаючи кілька ключових етапів для забезпечення успішності інтеграції та максимального вигоди від нової системи.

1. Попередній аналіз та планування. Важливий етап, що передуює впровадженню, де визначаються основні вимоги та потреби підприємства. Аналізуються існуючі бізнес-процеси з метою їх оптимізації, а також створюється детальний план впровадження, включаючи виділення ресурсів та терміни.

2. Вибір ERP-постачальника. Проведення тендеру та оцінка різних ERP-постачальників, щоб обрати оптимального для АТ «Укрпошта». Визначення IT-Enterprise як належного постачальника.

3. Розробка та налаштування. Розробка індивідуалізованої конфігурації системи, враховуючи специфіку потреб АТ «Укрпошта». Налаштування модулів для оптимальної взаємодії з існуючими бізнес-процесами.

4. Тестування. Етап, на якому проводиться комплексне тестування для забезпечення працездатності системи та виявлення та усунення можливих помилок. Також відновлюється взаємодія з іншими системами.

5. Впровадження. Поступове впровадження ERP-системи в ключові бізнеспроцеси АТ «Укрпошта». Організація тренінгів для персоналу для ефективної роботи з новою системою та плавного переходу.

6. Підтримка та оптимізація. Надання підтримки та розв'язання можливих проблем під час перехідного періоду. Постійна оптимізація системи на основі отриманих даних та зворотного зв'язку користувачів.

7. Моніторинг та оновлення. Здійснення постійного моніторингу ефективності ERP-системи. Вчасне внесення необхідних оновлень та розширень для відповіді на змінні потреби АТ «Укрпошта».

Ці етапи впровадження ERP-системи становлять стратегічний план для оптимізації та покращення управління усіма аспектами діяльності АТ «Укрпошта».

У травні 2020 року АТ «Укрпошта» здійснила тендер на закупівлю системи управління інформаційними потоками, бізнес-процесами та ресурсами. Вартість тендеру склала практично 197 млн грн, і отримала 8 пропозицій від різних підприємств. Підприємство IT-Enterprise, одне з двох зареєстрованих учасників тендеру, зробило пропозицію на суму 195,8 млн грн, що на 52% менше від оголошеної вартості. Крім того, IT-Enterprise продемонструвала значний рівень експертизи у реалізації подібних рішень [32]. Інвестиційні витрати на впровадження ERP-системи IT-Enterprise в АТ «Укрпошта» становитимуть 195800 тис. грн. Ці витрати охоплюють придбання ліцензійного програмного

забезпечення IT-Enterprise, розробку та налаштування системи під специфічні потреби АТ «Укрпошта», перенесення даних, навчання персоналу в роботі з новою системою, підтримку та обслуговування протягом визначеного періоду після впровадження, а також витрати на необхідне обладнання та інфраструктуру. Період підтримки та обслуговування системи передбачається на певний час після її впровадження.

Щодо економічної доцільності, впровадження ERP-системи IT-Enterprise в АТ «Укрпошта» має наступні переваги, згідно з даними IT-Enterprise:

- прогнозується збільшення обсягів продажів на 10%, завдяки централізованому управлінню замовленнями та координації з доставкою. Це може призвести до покращення точності обробки замовлень, скорочення часу доставки і підвищення рівня обслуговування клієнтів, що в свою чергу сприятиме збільшенню лояльності та обсягів продажів;

- планується зменшення витрат, пов'язаних із зарплатою та утриманням персоналу, на 10% завдяки кращому плануванню роботи та ресурсів, ефективнішому використанню робочого часу та оптимізації робочих процесів;

- передбачається, що процес обробки кадрової інформації займатиме на 30% менше часу завдяки автоматизації, використанню спеціалізованого програмного забезпечення або оптимізації робочих процесів;

- цикл узгодження документів може бути скорочений в 12 разів, що вказує на значне прискорення процесу узгодження, зберігаючи його обсяг;

- прогнозується підвищення рівня своєчасного виконання завдань до 98%, а також скорочення часу на пошук документів на 60%;

- очікується спрощення ведення бухгалтерської та податкової звітності, зменшення термінів підготовки регламентованої бухгалтерської і податкової звітності на 50%, а також підвищення рівня достовірності інформації до 100%.

Базуючись на поданих даних, проведемо прогноз щодо фінансових результатів АТ «Укрпошта» на 2024 рік (табл.3.2). При аналізі прогнозного звіту

про фінансові результати на наступний рік можна відзначити, що чистий дохід підприємства очікується зросте на 20%, що свідчить про позитивний розвиток бізнесу.

Таблиця 3.2 – Прогнозний звіт про фінансові результати АТ «Укрпошта» на 2024 рік внаслідок впровадження ERP-системи IT-Enterprise

Стаття	2022 р., тис.грн.	2024 р., тис.грн.	Приріст 2021/2019	
			Абсолютний, тис.грн.	Відносний, %
Чистий дохід	10331440	12397728	2066288	20,00
Собівартість	9830576	10813634	983058	10,00
Валовий прибуток	500864	1584094	1083230	216,27
Інші операційні доходи	169632	169632	0	0,00
Адміністративні витрати	1173118	821183	-351935	-30,00
Витрати на збут	207900	145530	-62370	-30,00
Інші операційні витрати	324181	226927	-97254	-30,00
Прибуток від операційної діяльності	-1034703	560087	1594790	154,13
Інші фінансові доходи	140142	140142	0	0,00
Інші доходи	126413	126413	0	0,00
Фінансові витрати	129569	129569	0	0,00
Інші витрати	518003	518003	0	0,00
Прибуток до оподаткування	-1415720	179070	1594790	112,65
Податок на прибуток	1684	32233	30549	1814,05
Чистий прибуток	-1417404	146837	1564241	110,36

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Аналізуючи прогнозний звіт про фінансові результати АТ «Укрпошта» на 2024 рік після впровадження ERP-системи IT-Enterprise, можна виділити кілька ключових показників та тенденцій.

1. Прогнозується збільшення чистого доходу на 20%, що свідчить про позитивний вплив впровадження ERP-системи на обсяги продажів та ефективність бізнес-процесів.
2. Валовий прибуток зросте на 216,27%, що може бути результатом покращеного управління ресурсами та оптимізації виробничих витрат.

3. Прогнозується зменшення адміністративних витрат на 30%, що свідчить про ефективнішу організацію та оптимізацію адміністративних процесів.

4. Прибуток від операційної діяльності очікується зростати на 1594790 тис. грн, що свідчить про загальну позитивну динаміку бізнесу.

5. Впровадження ERP-системи вплине на чистий прибуток, піднявши його на 1564241 тис. грн.

Загалом, прогнозовані показники свідчать про позитивний вплив впровадження ERP-системи на фінансові результати АТ «Укрпошта» у середньостроковій перспективі. Однак, важливо продовжувати моніторинг та коригування стратегії для досягнення максимальної ефективності.

Додатковий чистий прибуток складе 1564241 тис.грн. Оцінимо ефективність запропонованого проекту впровадження ERP-системи IT-Enterprise на найближчі 3 роки (табл.3.3). Дисконтований множник оцінюємо на рівні облікової ставки НБУ з урахуванням рівня інфляції (21%).

Таблиця 3.3 – Оцінка ефективності впровадження ERP-системи на АТ «Укрпошта» на 2024-2026 рр.

Рік	2023	2024	2025	2026	Сума
Інвестиції, тис.грн.	195800				195800
Додатковий чистий прибуток, тис.грн.		146837	290242	290242	727321
Дисконтований множник	1	0,83	0,68	0,56	
Дисконтований додатковий чистий прибуток, тис.грн.		121353	198239	163834	483427
Чистий приведений дохід, тис.грн.	287627				
Термін окупності, років	0,81				
Індекс рентабельності	2,47				
Дисконтований термін окупності, років	1,22				
Внутрішня норма доходності, %	0,92				

Джерело: розроблено автором на основі [13]

Оцінка ефективності впровадження ERP-системи на АТ «Укрпошта» на період 2024-2026 років надає важливі фінансові показники, які свідчать про успішність цього стратегічного кроку. Чистий приведений дохід у розмірі 287627 тис. грн вказує на те, що впровадження ERP-системи сприятиме позитивному впливу на фінансові показники АТ «Укрпошта» у вказаному періоді. Термін окупності на рівні 0,81 року говорить про те, що інвестиції в ERP-систему будуть повністю відшкодовані менше, ніж за рік, що свідчить про ефективність та швидкий повернення інвестицій. Індекс рентабельності у величині 2,47 є позитивним показником, що вказує на те, що впровадження ERP-системи призведе до значного зростання рентабельності діяльності підприємства. Дисконтований термін окупності, рівний 1,22 року, ураховує вартість грошей у часі і дозволяє отримати більш точну картину щодо здатності інвестицій до повернення. Внутрішня норма доходності, рівна 0,92%, вказує на рентабельність інвестицій та враховує часовий аспект доходу, підтверджуючи відповідність проекту фінансовим вимогам. Отже, з урахуванням вищезазначених показників можна зробити висновок, що впровадження ERP-системи на АТ «Укрпошта» виявиться ефективним та призведе до позитивних змін у фінансовому стані підприємства.

3.2 Інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства в сучасних умовах

Управління інвестиційною діяльністю підприємства є ключовим елементом стратегічного розвитку в умовах сучасного господарського середовища. З розвитком технологій, глобалізації ринків та швидкого темпу змін в економіці виникає необхідність постійного вдосконалення методів управління для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю на сучасних підприємствах визначають нові підходи та стратегії, спрямовані на максимізацію використання

капіталу, забезпечення стабільності та зниження ризиків. Застосування інноваційних методів управління інвестиціями дозволяє не лише адаптуватися до змін у навколишньому середовищі, але й активно впливати на формування стратегічних переваг та створення додаткової вартості. Дослідження інноваційних методів управління інвестиційною діяльністю стає актуальним завданням, спрямованим на вдосконалення підприємницького процесу та забезпечення сталого розвитку підприємств у сучасних умовах.

Систематизуємо інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства в табл.3.4.

Таблиця 3.4 – Інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства

Метод	Сутність	Значення
Аналітика даних	Обробка та аналіз великих обсягів інформації.	Допомагає в прийнятті обґрунтованих рішень та прогнозуванні тенденцій ринку.
Штучний інтелект	Автоматизація та покращення процесів прийняття рішень.	Забезпечує точність та ефективність в управлінні інвестиціями.
Робо-порадники	Автоматизовані консультанти.	Оптимізують портфель інвестицій та мінімізують ризики.
Блокчейн	Технологія для гарантування прозорості та безпеки у фінансових операціях.	Забезпечує надійність та безпеку інвестиційних транзакцій.
Краудфандинг	Масове залучення капіталу для проєктів.	Дозволяє залучити ресурси для реалізації інноваційних ідей та проєктів.
Імпактінвестування	Інвестування з фокусом на соціальну відповідальність.	Поєднує прибутковість із створенням позитивних соціальних та екологічних впливів.

Джерело: розроблено автором на основі [47, 49, 50]

Розглянемо інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємства детальніше:

1. Аналітика даних стала невід’ємною складовою сучасного управління інвестиційною діяльністю підприємств, завдяки своїй здатності ефективно обробляти та аналізувати великі обсяги інформації. Цей інноваційний метод не

лише надає здатність вчасно реагувати на зміни у фінансовому середовищі, але й створює можливості для прогнозування та оптимізації стратегій інвестування [49]. У сучасному світі, де дані генеруються швидше, ніж будь-коли раніше, аналітика даних дозволяє підприємствам систематизувати цю інформацію, виділяти ключові тенденції та використовувати їх для прийняття обґрунтованих рішень у сфері інвестицій. Метод включає в себе застосування різноманітних статистичних та математичних моделей для визначення взаємозв'язків і прогнозування майбутніх подій. Ще однією перевагою аналітики даних є можливість виявлення ризиків та визначення оптимального рівня безпеки для інвестиційних портфелів. Алгоритми аналітики даних взаємодіють із зовнішніми джерелами інформації, враховуючи економічні, політичні та соціокультурні фактори, що сприяє більш точному прогнозуванню можливих ризиків. Додатково, аналітика даних дозволяє автоматизувати процеси моніторингу та звітності, що робить управління інвестиціями більш ефективним та обґрунтованим. Застосування технік машинного навчання дозволяє створювати прогнозні моделі, які адаптуються до змінних умов ринку, забезпечуючи гнучкість у прийнятті рішень. У підсумку, аналітика даних виступає як ключовий інструмент, спрямований на підвищення ефективності та точності управління інвестиціями підприємства, створюючи оптимальні умови для досягнення стратегічних цілей та забезпечення стійкого фінансового успіху.

2. Інтеграція штучного у процес управління інвестиціями дозволяє автоматизувати багато етапів прийняття рішень. Алгоритми машинного навчання аналізують великі обсяги даних, враховуючи не тільки історичні показники, а й поточні тенденції ринку, соціальні чинники та глобальні події. Це дозволяє підприємствам отримувати точні та обґрунтовані прогнози, на основі яких приймаються важливі інвестиційні рішення [47]. Штучний інтелект також використовується для розробки ефективних стратегій управління портфелем інвестицій. Автоматизовані системи можуть аналізувати велику кількість можливих варіантів розподілу інвестицій, враховуючи різні фактори ризику та доходності. Такий підхід дозволяє швидше реагувати на зміни у ринкових умовах

та оптимізувати портфель згідно з метою підприємства. Важливою частиною впровадження штучного інтелекту у управління інвестиціями є взаємодія з користувачем. Інтелектуальні асистенти та системи автоматичного аналізу можуть надавати деталізовану інформацію щодо поточного стану портфеля, рекомендації щодо оптимізації та навіть прогнози ринкових тенденцій. Однією з вагомих переваг штучного інтелекту в управлінні інвестиціями є його здатність адаптуватися до змін в реальному часі. Машинне навчання дозволяє системам постійно вдосконалюватися та враховувати нові дані, що забезпечує гнучкість та точність у прийнятті рішень. У підсумку, штучний інтелект в управлінні інвестиційною діяльністю підприємства не тільки піднімає рівень автоматизації та ефективності, але і стає ключовим фактором у досягненні стратегічних цілей та утриманні конкурентної переваги на ринку.

3. Робо-порадники представляють сучасний інноваційний метод управління інвестиційною діяльністю підприємства, що базується на використанні штучного інтелекту та алгоритмів машинного навчання для автоматизованого надання порад та оптимізації прийняття інвестиційних рішень. Однією з ключових переваг робо-порадників є їхня здатність обробляти великі обсяги даних та аналізувати їх, враховуючи різноманітні аспекти ринку та фінансових інструментів. Це дозволяє робо-порадникам оперативно виявляти та аналізувати ключові тенденції, ризики та можливості, що допомагає інвесторам приймати обґрунтовані рішення [50]. Такі системи використовують алгоритми прогнозування для розрахунку потенційних доходів та ризиків інвестиційних портфелів. Вони аналізують історичні дані та враховують фактори ризику, сприяючи формуванню оптимальних стратегій розміщення капіталу. Ефективність робо-порадників полягає також у їхній здатності працювати в режимі реального часу. Вони миттєво реагують на зміни ринкових умов, що дозволяє швидко адаптувати інвестиційні портфелі до нових обставин та уникнути потенційних втрат. Важливою особливістю робо-порадників є їхня об'єктивність та відсутність емоційного фактору при прийнятті рішень, що допомагає уникнути традиційних людських помилок, пов'язаних з емоційним впливом на процес управління

інвестиціями. Загалом, робо-порадники відкривають нові горизонти для ефективного управління інвестиціями, забезпечуючи інвесторам доступ до автоматизованого та об'єктивного процесу прийняття рішень, що відповідає сучасним вимогам динамічного світового фінансового ринку.

4. Блокчейн є децентралізованою технологією реєстрації та підтвердження транзакцій, представляє собою інноваційний метод управління інвестиційною діяльністю підприємства, перетворюючи традиційні підходи до збору та обробки фінансової інформації. Однією з ключових переваг блокчейну є його здатність до створення надійних, невід'ємних змін документальних записів, що стосуються інвестицій. Інформація про транзакції та власність активів реєструється в блоках та ланцюжках блоків, забезпечуючи високий рівень безпеки та відсутність можливості маніпулювання даними [46]. Це робить блокчейн ідеальним інструментом для управління інвестиційною інформацією, забезпечуючи надійність та прозорість документації. Децентралізована природа блокчейну також виключає потребу в посередниках та посередницьких організаціях. Інвестори можуть безпосередньо взаємодіяти між собою, використовуючи «розумні контракти», що автоматизують та регулюють умови угод, дозволяють ефективно керувати інвестиційними портфелями. Важливим аспектом блокчейну є також можливість створення токенів та проведення ICO, що надає можливість швидко та ефективно залучати капітал для нових проєктів чи розширення існуючих. Іншою перевагою блокчейну є можливість відстеження та аналізу руху коштів в режимі реального часу, що дозволяє інвесторам швидше реагувати на зміни в ринкових умовах та вчасно коригувати свої стратегії. У підсумку, використання блокчейну в управлінні інвестиційною діяльністю підприємства не лише забезпечує високий рівень безпеки та прозорості, але і відкриває нові можливості для швидкого та ефективного переміщення капіталу в умовах сучасного глобального фінансового ринку.

5. Краудфандинг, або масове залучення капіталу, представляє собою інноваційний метод управління інвестиційною діяльністю підприємства, який базується на активній участі широкого кола інвесторів, невеликих партнерів та

фанатів проекту, що сприяє більшій доступності фінансування та розширює коло зацікавлених сторін [50]. Однією з основних переваг краудфандингу є можливість залучення капіталу для реалізації інноваційних ідей та проектів без залучення традиційних фінансових посередників. Підприємства можуть представляти свої ідеї та отримувати фінансову підтримку від громадськості, що відкриває шлях для розвитку навіть для малих та стартапових компаній. Інший важливий аспект краудфандингу полягає в тому, що він сприяє взаємодії та відкритому спілкуванню між підприємствами та інвесторами, що стимулює взаємодію, дозволяє отримати зворотний зв'язок від інвесторів та адаптувати стратегії розвитку відповідно до їхніх очікувань та потреб [47]. Краудфандинг також надає можливість підприємствам залучати не лише фінансові, але й інтелектуальні ресурси та підтримку споживачів, що може виявитися особливо корисним в контексті розвитку продуктів або послуг, де важливо враховувати побажання та очікування кінцевих користувачів. Краудфандинг є також засобом створення спільноти навколо певного проекту чи ідеї, що дозволяє підприємству збудувати лояльність та зацікавленість споживачів, що може мати позитивний вплив на маркетинг та продажі, створюючи підґрунтя для довгострокових відносин. У підсумку, краудфандинг являється важливим інноваційним методом управління інвестиційною діяльністю підприємства, який розширює можливості фінансування, стимулює взаємодію та співпрацю, а також сприяє створенню активної та зацікавленої спільноти навколо проектів та бізнес-ідей.

6. Імпакт-інвестування, або інвестування з фокусом на соціальну відповідальність, є новаторським підходом управління інвестиційною діяльністю підприємства, що визначається не тільки фінансовими вітдачами, але і соціальними та екологічними впливами, що мають позитивний внесок у суспільство та довкілля. Однією з ключових особливостей імпакт-інвестування є здатність враховувати не лише фінансовий рентабельний аспект, але й створювати значущий суспільний вплив. Це може включати в себе інвестування в проекти, спрямовані на покращення умов життя у вразливих груп населення, енергоефективність, чисту воду чи інші соціальні та екологічні ініціативи [49]. Ще

однією важливою характеристикою імпакт-інвестування є вимірюваність соціального впливу. Інвестори, зацікавлені у імпакт-проектах, здатні оцінити конкретні показники соціального та екологічного вдосконалення, що дозволяє здійснювати більш точні та об'єктивні вибори при визначенні успішності інвестицій. Імпакт-інвестування також може стати джерелом конкурентних переваг для підприємств, оскільки споживачі та інвестори все більше спрямовують свої увагу на компанії, які активно працюють над соціальною відповідальністю. У контексті імпакт-інвестування, важливою є взаємодія з зацікавленими сторонами та розвиток партнерств із громадськими організаціями, урядовими структурами та іншими ключовими гравцями для досягнення більш широкого соціального впливу. У підсумку, імпакт-інвестування визначається своєю здатністю створювати значущий соціальний вплив та водночас забезпечувати прибутковість, виокремлюючись як інноваційний метод управління інвестиційною діяльністю підприємства, спрямований на сталість та соціальну відповідальність.

Загалом, інноваційні методи в управлінні інвестиційною діяльністю не тільки забезпечують оптимізацію процесів, а й відкривають нові можливості для розвитку підприємств в умовах невпевненості та змін. Їхнє впровадження вимагає від підприємств гнучкості та готовності адаптуватися до викликів, але при цьому вони стають ключовим інструментом для досягнення сталого успіху в сучасному бізнес-середовищі.

3.3 Управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства

Управління інвестиційним потенціалом підприємства є ключовим елементом стратегічного розвитку в умовах сучасного економічного середовища. Інвестиції відіграють важливу роль у забезпеченні стійкого зростання та конкурентоспроможності підприємств, що стає актуальним завданням у

глобальному бізнес-світі. Враховуючи постійні зміни у ринкових умовах, швидкий технологічний прогрес і зростаючу конкуренцію, важливо ефективно управляти сталістю інвестиційного потенціалу для забезпечення сталого розвитку підприємства.

В табл.3.5 наведемо ключові аспекти управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства.

Таблиця 3.5 – Ключові аспекти управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства

Аспекти управління	Завдання/Ініціативи	Спрямованість
Стратегічне планування інвестицій	Розробка чіткої стратегії інвестування. Визначення пріоритетних напрямків інвестування.	Відповідність корпоративним цілям та стратегіям розвитку підприємства. Аналіз ринку, конкурентоспроможність, внутрішні ресурси.
Фінансове планування	Оцінка фінансових можливостей. Розробка ефективної системи фінансового управління.	Визначення обсягу доступних інвестиційних коштів. Контроль за витратами та оптимізація бюджету.
Оцінка ризиків і рентабельності	Проведення комплексного аналізу ризиків. Оцінка очікуваної рентабельності та забезпечення відповідності інвестицій до підприємницьких ризиків.	Вірогідність інвестицій підприємницьким цілям. Забезпечення ефективного управління ризиками та рентабельністю
Залучення інвестицій	Розробка ефективної стратегії маркетингу. Укладання вигідних угод із потенційними інвесторами та фінансовими установами.	Залучення інвесторів через маркетингові заходи та угоди з інвесторами та фінансовими установами.
Моніторинг і контроль	Систематичний моніторинг інвестиційних проектів та їхньої реалізації. Вчасний аналіз результатів та вжиття заходів для корекції стратегій в разі необхідності.	Аналіз результатів та корекція стратегій в разі необхідності. Забезпечення виконання інвестиційних проектів та досягнення поставлених цілей.
Розвиток внутрішніх ресурсів	Забезпечення розвитку кваліфікацій та навичок персоналу для ефективного управління інвестиційним потенціалом. Залучення внутрішніх резервів та талантів для інновацій та підтримки інвестиційних ініціатив.	Залучення внутрішніх резервів та талантів до інновацій та підтримки інвестиційних ініціатив.

Стале вдосконалення	Впровадження системи постійного вдосконалення інвестиційного управління на основі навчання та вивчення кращих практик.	Навчання на власних помилках та вивчення найкращих практик галузі. Постійне вдосконалення системи інвестиційного управління.
---------------------	--	--

Джерело: розроблено автором на основі [36, 40, 41, 43]

Розглянемо ключові аспекти управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства.

1. Стратегічне планування інвестицій визначає основні кроки, які підприємство вживатиме для досягнення своїх корпоративних цілей та стратегій розвитку. Це важливий етап, що передбачає ретельний аналіз зовнішнього середовища та внутрішніх ресурсів. Перш за все, розробка чіткої стратегії інвестування вимагає визначення того, які конкретні цілі підприємство прагне досягти через інвестиції [40]. Це може бути розширення ринкової частки, впровадження нових технологій чи диверсифікація бізнесу. Визначення пріоритетних напрямків інвестування базується на глибокому аналізі ринку, конкурентоспроможності та внутрішніх можливостей підприємства. Наприклад, оцінюючи ринкові тенденції, компанія може визначити сектори або регіони, де інвестиції будуть найбільш перспективними. Крім того, аналіз конкурентів дозволяє ідентифікувати їхні сильні та слабкі сторони, що впливає на вибір стратегій для досягнення конкурентної переваги. Внутрішні ресурси, такі як науково-технічний потенціал та кваліфікація персоналу, також враховуються при прийнятті рішень щодо пріоритетів інвестицій.

2. Фінансове планування визначає ефективне використання фінансових ресурсів підприємства для досягнення його інвестиційних цілей. Оцінка фінансових можливостей підприємства передбачає аналіз його поточних та очікуваних фінансових показників, таких як прибуток, ліквідність та забезпеченість капіталом. Визначення обсягу доступних інвестиційних коштів враховує існуючі фінансові зобов'язання, можливості додаткового фінансування та потреби в резервах для неочікуваних ситуацій [43]. Розробка ефективної системи фінансового управління включає в себе створення бюджету інвестицій, який

визначає розподіл коштів між різними проектами та діяльностями. Контроль за витратами стає критично важливим для забезпечення ефективного використання фінансів, а оптимізація бюджету дозволяє підтримувати баланс між інвестиційними витратами та потребами в інших сферах діяльності.

3. Оцінка ризиків і рентабельності є ключовим етапом в управлінні інвестиційним потенціалом підприємства. Проведення комплексного аналізу ризиків перед інвестуванням у конкретний проект включає в себе ідентифікацію потенційних загроз для успішності інвестиції. Це може бути пов'язано з ринковою нестабільністю, змінами у законодавстві, технологічними ризиками чи іншими факторами, які можуть вплинути на результати проекту [36]. Оцінка очікуваної рентабельності передбачає визначення потенційного доходу та витрат від інвестицій. Це включає в себе ретельний аналіз фінансових прогнозів, розрахунок показників прибутковості та врахування різноманітних сценаріїв розвитку подій. Забезпечення відповідності інвестицій до підприємницьких цілей полягає в узгодженні ризиків та можливостей, забезпечуючи оптимальне співвідношення між ризиком і рентабельністю в контексті стратегічних цілей підприємства.

4. Залучення інвестицій є важливим етапом управління інвестиційним потенціалом підприємства, оскільки воно забезпечує необхідні фінансові ресурси для реалізації стратегічних ініціатив. Розробка ефективної стратегії маркетингу для привертання інвесторів передбачає визначення унікальних переваг та цінності, які пропонує підприємство. Це може включати інноваційні продукти, високий рівень експертизи, чи екологічну стійкість [40]. Здатність чітко висловлювати ці переваги в інвестиційній пропозиції та інших маркетингових матеріалах стає ключовою для залучення інвесторів. Укладання вигідних угод із потенційними інвесторами та фінансовими установами – це процес, який вимагає високого рівня взаєморозуміння і довіри. Він включає в себе переговори щодо умов інвестицій та визначення взаємовигідних умов для обох сторін. Угода повинна чітко визначати права та обов'язки кожної сторони, а також умови виходу інвестора. Крім того, важливо враховувати фінансову стійкість та репутацію інвестора для мінімізації можливих ризиків у майбутньому.

5. Систематичний моніторинг інвестиційних проектів та їхньої реалізації є важливим етапом, спрямованим на забезпечення ефективного використання інвестиційних ресурсів. Це включає в себе постійний аналіз прогресу кожного проекту відносно планів і бюджету. Систематичне зіставлення фактичних результатів із запланованими дозволяє вчасно виявляти відхилення та вживати заходів для їх корекції [41]. Вчасний аналіз результатів включає оцінку фінансової ефективності проектів, визначення чинників, які впливають на їхню успішність, та визначення можливостей для оптимізації. Відповідно до отриманих результатів, може знадобитися коригування стратегій інвестування або впровадження додаткових заходів управління ризиками. Важливо створювати систему звітності, яка забезпечить достовірну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень щодо подальшого розвитку проектів та інвестиційної стратегії підприємства.

6. Забезпечення розвитку кваліфікацій та навичок персоналу для ефективного управління інвестиційним потенціалом визначається як критичний елемент успішного впровадження інвестиційних проектів. Розвиток внутрішніх ресурсів передбачає надання персоналу можливостей для навчання та професійного зростання відповідно до потреб і стратегічних вимог компанії. Це може включати участь у тренінгах, майстер-класах та активну співпрацю з експертами галузі [41]. Крім того, важливо створювати стимулюючу робочу атмосферу, що сприяє самовдосконаленню та ініціативності персоналу. Залучення внутрішніх резервів та талантів для інновацій та підтримки інвестиційних ініціатив покликане розкривати внутрішній потенціал команди. Внутрішні резерви включають в себе здатність працівників до творчого мислення, вирішення проблем та пошук інноваційних підходів. Забезпечення комунікації та обміну ідеями між різними відділами підприємства сприяє виявленню нових можливостей та розкриттю талантів, які можуть сприяти вдосконаленню інвестиційних проектів.

7. Стале вдосконалення інвестиційного управління – це стратегічний підхід, спрямований на постійне удосконалення процесів та стратегій на основі накопичених даних та досвіду. Впровадження системи постійного вдосконалення

передбачає створення механізмів для аналізу результатів інвестиційних проектів, ідентифікації можливих удосконалень та розробки дієвих заходів для їх впровадження. Важливо враховувати навчання на власних помилках як частину цього процесу, визначаючи слабкі сторони та використовуючи їх для подальшого вдосконалення. Вивчення найкращих практик галузі є важливим елементом системи постійного вдосконалення. Аналіз успішних інвестиційних стратегій інших підприємств дозволяє впроваджувати передові підходи та підняти якість управління інвестиційним потенціалом підприємства. Регулярні огляди інвестиційної стратегії та її адаптація до змін в економічному середовищі є ключовими елементами сталого вдосконалення, що дозволяють підприємству залишатися адаптивним та конкурентоспроможним на ринку.

Таким чином, управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства визначається необхідністю адаптації до змін в економічному середовищі та підтримки стратегічних цілей розвитку. Ефективне використання інвестицій може значно підвищити конкурентоспроможність підприємства, забезпечити його стійкість до ризиків та сприяти залученню нових можливостей для інноваційного зростання. Дослідження та розуміння принципів управління інвестиційним потенціалом є ключовим елементом стратегічного управління підприємством у сучасних умовах економічної динаміки.

ВИСНОВКИ

Дослідження проведене з метою аналізу та розробки стратегій ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємства з метою сприяння його сталому розвитку дозволило зробити наступні висновки.

1. Дослідивши сутність інвестиційної діяльності та її роль у розвитку підприємства, робимо висновок, що інвестиційна діяльність – це систематичний та метаорієнтований процес, що охоплює вивчення та привласнення інвестиційних ресурсів, вибір оптимальних об'єктів та інструментів для інвестування, формування збалансованої інвестиційної стратегії та реалізацію проектів з метою досягнення максимально можливого фінансового та соціального ефекту. Це визначення охоплює ключові аспекти інвестиційної діяльності, враховуючи стратегічний план, наявні ресурси та поставлені завдання, і акцентує увагу на важливості ефективного управління інвестиціями для досягнення успішних результатів. Різні види активів, такі як матеріальні, нематеріальні та фінансові, можуть бути включені в інвестиційну діяльність, кожен з яких має свої характеристики та ризики, вибір яких залежить від конкретних умов і стратегічною метою інвестора. Доцільно спроектована та реалізована інвестиційна діяльність сприяє розвитку підприємства та досягненню успіху на ринку.

2. Охарактеризувавши фінансові методи управління інвестиційною діяльністю, робимо висновок, що управління інвестиційною діяльністю підприємства є складним процесом, що включає декілька важливих етапів, кожен із яких відіграє свою унікальну роль у забезпеченні ефективності цієї діяльності. Дослідження зовнішнього інвестиційного середовища відіграє важливу роль у підготовці до прийняття рішень, розкриваючи вплив зовнішніх факторів. Формулювання інвестиційних цілей та стратегії визначає стратегічні напрямки розвитку та планування інвестицій відповідно до цих цілей. Розробка інвестиційної політики встановлює рамки управління інвестиціями на

підприємстві. Визначення обсягів та джерел інвестиційних ресурсів забезпечує фінансову підтримку для інвестицій. Формування та оцінка інвестиційного портфеля допомагає збалансувати ризики та можливості. Поточне планування та оперативне управління інвестиційними проектами та ризиками забезпечують ефективну реалізацію інвестицій та управління ризиками. Моніторинг реалізації інвестиційних програм і проектів дозволяє відстежувати прогрес та вчасно коригувати рішення. Контроль інвестиційної діяльності гарантує відповідність інвестиційної політиці та стратегії підприємства. Фінансові методи грають ключову роль в управлінні інвестиційною діяльністю, забезпечуючи фінансовий аналіз, оцінку ризиків та можливостей, а також розробку ефективних інвестиційних рішень. Усі ці аспекти спільно сприяють досягненню максимального прибутку та стратегічного розвитку підприємства.

3. Виділивши показники оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства, робимо висновок, що забезпечення ефективності інвестиційної діяльності є ключовим аспектом успішного функціонування підприємства та його конкурентоспроможності. Оцінка ефективності відіграє важливу роль у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень стосовно розподілу капіталу та розвитку проектів. Врахування різних видів ефективності, таких як фінансова, бюджетна, соціальна та екологічна, є важливим для комплексного оцінювання впливу інвестицій на підприємство та суспільство взагалі. Підприємства повинні проводити ретельний аналіз різних показників для прийняття обґрунтованих рішень з питань інвестицій та забезпечення стійкого та прибуткового розвитку.

4. На основі аналізу фінансової та економічної ситуації АТ «Укрпошта» за період 2019-2022 років можна зробити наступні висновки. АТ «Укрпошта» відзначається погіршенням показників ліквідності, що пов'язано зі збільшенням зобов'язань та неефективним управлінням оборотним капіталом. Зростання довгострокових зобов'язань АТ «Укрпошта» свідчить про стратегічний вибір компанії щодо фінансування, але потребує уважного контролю. Зменшення власного капіталу та збільшення довгострокових кредитів АТ «Укрпошта»

вказують на нестабільність фінансової структури компанії. Втрати та від'ємна рентабельність АТ «Укрпошта» свідчать про фінансові труднощі та потребу в перегляді стратегій управління та ефективності виробництва. Загальний фінансовий результат АТ «Укрпошта» в 2022 році є негативним, що вказує на важливі проблеми у фінансовому управлінні та потребу в ретельній стратегічній переорієнтації. Загальною тенденцією є нестабільність та погіршення фінансової ситуації АТ «Укрпошта». Для подолання цих труднощів, рекомендується провести детальний аудит фінансової діяльності, визначити причини проблем та розробити стратегії для поліпшення ліквідності, зниження зобов'язань та підвищення прибутковості. Також важливо врахувати економічне середовище та ринкові умови для успішного планування майбутніх дій АТ «Укрпошта».

5. На основі проведеного аналізу різних аспектів інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» за період з 2019 по 2022 роки можна визначити кілька ключових тенденцій та стратегічних напрямків, які вплинули на фінансове становище та інвестиційну діяльність компанії. Аналіз інвестиційних вкладень АТ «Укрпошта» показав значний ріст загальних інвестицій з 3570763 тис. грн. у 2019 році до 4944828 тис. грн. у 2022 році, що свідчить про стратегічний розвиток АТ «Укрпошта». Аналіз структури інвестицій показав суттєві зміни в розподілі ресурсів. Зростання частки транспортних засобів та офісного обладнання вказує на активну стратегію розвитку логістичної інфраструктури та офісних приміщень. Аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності відображає різкі зміни. Значний приріст надходжень від реалізації необоротних активів та витрати на фінансові і необоротні активи спричинений стратегічним переглядом портфеля активів АТ «Укрпошта» та активною участю в фінансових операціях. У цілому, АТ «Укрпошта» виявляється як компанія, яка активно адаптується до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Збільшення інвестицій, стратегічна реорганізація активів та активна участь в фінансових операціях свідчать про її прагнення до стійкого розвитку та фінансової ефективності.

6. На основі проведеного аналізу ефективності інвестиційної діяльності АТ «Укрпошта» можна зробити наступні висновки. Зростання обсягів інвестицій

відзначено в різних напрямках, включаючи нематеріальні активи, нерухомість, транспортні засоби, і фінансові інвестиції. Разом з тим, зниження рентабельності інвестицій свідчить про труднощі та неуспіх деяких інвестиційних проектів. Сильні сторони підприємства включають розвинену інфраструктуру та доступ до ринків, що може створити переваги для інвестицій. Слабкі сторони включають низьку рентабельність та обмежені фінансові ресурси, що може обмежити реалізацію амбіційних інвестиційних проектів. Можливості включають технологічний розвиток та розширення сервісів. Загрози включають конкурентний тиск та економічну нестабільність. В цілому, інвестиційна діяльність АТ «Укрпошта» демонструє певні позитивні тенденції, такі як ріст інвестицій, але також існують виклики, такі як зниження рентабельності та обмежені фінансові ресурси. Для подальшого успіху важливо здійснювати обґрунтоване управління ресурсами, ефективно впроваджувати інвестиційні проекти та адаптуватися до змін у конкурентному середовищі.

7. Удосконалення управління інвестиційною діяльністю є важливим етапом для досягнення стабільності та конкурентоспроможності підприємства. Пропозицій для АТ «Укрпошта» визначають ключові напрямки, спрямовані на поліпшення стратегічного планування, контролю над результатами та зменшення ризиків в інвестиційних проектах. Введення чіткої стратегії сприятиме вибору проектів, відповідних стратегічним цілям, та забезпечить спрямованість на досягнення ключових показників успіху. Система моніторингу дозволить ефективно відстежувати хід реалізації проектів, що в свою чергу покращить здатність підприємства реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Аналіз та оптимізація портфеля спростить розподіл ресурсів, підвищить концентрацію на найбільш перспективних напрямках та максимізує віддачу від інвестицій. Систематичне управління ризиками дозволить зменшити ймовірність негативного впливу факторів ризику, що сприятиме стійкості інвестицій. Автоматизація управління через ERP систему спростить процеси прийняття рішень та забезпечить єдність інформаційної бази. Забезпечення доступу до детальної фінансової інформації покращить комунікацію з інвесторами

та сприятиме здійсненню інформованих стратегічних рішень. Підвищення кваліфікації персоналу забезпечить формування висококваліфікованої команди, готової до викликів сучасного інвестиційного ринку. Реалізація цих заходів дозволить АТ «Укрпошта» ефективно відповідати на виклики ринкової конкуренції та забезпечити сталість та стійкість у сфері інвестиційної діяльності.

8. Інноваційні методи управління інвестиційною діяльністю підприємств стають важливим інструментом для досягнення стратегічних цілей та забезпечення конкурентоспроможності. Аналітика даних, яка ґрунтується на обробці великих обсягів інформації, дозволяє підприємствам приймати обґрунтовані рішення та прогнозувати тенденції ринку. Штучний інтелект впроваджує автоматизацію та покращує процеси прийняття рішень, забезпечуючи точність та ефективність. Робо-порадники, як автоматизовані консультанти, сприяють оптимізації портфеля інвестицій та мінімізації ризиків. Технологія блокчейну гарантує прозорість та безпеку у фінансових операціях, що особливо важливо у сфері інвестицій. Краудфандинг, як механізм масового залучення капіталу, дозволяє залучити ресурси для реалізації інноваційних проєктів. Імпактінвестування, орієнтоване на соціальну відповідальність, стає важливим чинником для тих, хто прагне об'єднувати прибутковість зі створенням позитивних соціальних та екологічних впливів. Загалом, інноваційні методи в управлінні інвестиційною діяльністю не тільки забезпечують оптимізацію процесів, а й відкривають нові можливості для розвитку підприємств в умовах невпевненості та змін. Їхнє впровадження вимагає від підприємств гнучкості та готовності адаптуватися до викликів, але при цьому вони стають ключовим інструментом для досягнення сталого успіху в сучасному бізнес-середовищі.

9. Управління сталістю інвестиційного потенціалу підприємства є невід'ємною складовою стратегічного управління в умовах постійних змін у світовій економіці. Забезпечення ефективного використання ресурсів та визначення оптимальних шляхів інвестування стає вирішальною задачею для підприємств, орієнтованих на успішне функціонування та розвиток. Успішне управління інвестиційним потенціалом вимагає системного підходу, врахування

внутрішніх та зовнішніх факторів, а також визначення стратегічних пріоритетів. Розробка імплементації ефективних стратегій управління сталістю інвестиційного потенціалу сприятиме не лише збільшенню прибутковості, але й зміцненню конкурентоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі. Враховуючи динаміку економічних процесів, ключовим аспектом є постійне вдосконалення стратегій та методів управління інвестиційним потенціалом для адаптації до нових реалій і досягнення стійкого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамась Г. П. Інвестиційна діяльність підприємств у короно-кризисних умовах. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 2. С. 7-14.
2. Вініченко І. І. Бізнес-процеси в теорії інвестиційної діяльності підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 18. С. 22-27.
3. Вініченко І. І. Теоретичні засади інвестиційної діяльності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 11-12. С. 12-17.
4. Головка В. І. Прагматичні аспекти аналізу інвестиційної діяльності підприємства. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2018. № 22(2). С. 7-11.
5. Голян В. А. Інвестиційна діяльність в Україні: інституціональне середовище та секторальні виклики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 12. С. 5-10.
6. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
7. Гуменний М. І. Науково-теоретичний зміст і економічна сутність інвестиційної діяльності підприємства. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. № 1. С. 236-243.
8. Диба М. І. Потенціал фінансування ініціатив зеленого курсу в Україні. *Фінанси України*. 2021. № 2. С. 73-84.
9. Диба М. І., Гернего Ю. О. Виклики Індустрії 4.0 у контексті її становлення на глобальному і національному рівнях. *Економіка України*. 2020. № 6. С. 43-59.
10. Диба М. І., Гернего Ю. О. Фінансування проєктів ESG: зарубіжні практики та можливості розвитку в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 2. С. 45-57.
11. Диба О. М., Гернего Ю. О., Підгорецька С. М. Управління інвестиційними ризиками: теоретичний та прикладний аспекти. *Університетські наукові записки*. 2014. № 4. С. 240-248.

12. Домбровська С. О. Основні підходи до розробки корпоративної стратегії інвестиційної діяльності підприємства. *Інтелект XXI*. 2023. № 1. С. 38-42.
13. Звітність АТ «Укрпошта». URL: https://clarity-project.info/edr/21560045/finances?current_year=2022 (дата звернення 11.11.2023).
14. Злотенко О. Циклічність небезпек, загроз та ризиків інвестиційної діяльності підприємства. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2019. № 1. С. 18-23.
15. Карпенко А. В. Управління інвестиціями як важлива складова розвитку підприємницької діяльності. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом*. 2022. № 4. С. 29-40.
16. Комаров А. С. Інвестиційна діяльність промислового підприємства як елемент стратегічної стабільності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2022. № 2. С. 50-55.
17. Лугова М. С. Інвестиційна діяльність регіону в умовах європейської інтеграції: ретроспективний аналіз та напрями активізації: монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 242с.
18. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
19. Маковецька І. М. Управління інвестиційною діяльністю сучасного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2022. № 3-4. С. 62-66.
20. Мацука В. М. Інвестиційна діяльність: конспект лекцій для студентів напряму 6.030601 «Менеджмент» усіх форм навчання. Маріуполь: МДУ, 2017. 165 с.
21. Офіційний ресурс АТ «Укрпошта». URL: <https://www.ukrposhta.ua/ua> (дата звернення 11.11.2023).
22. Паньков О. Б. Вплив інвестиційної діяльності на показники розвитку підприємства. *Економічний простір*. 2021. № 172. С. 48-51.

23. Паньков О. Б. Управління інвестиційною діяльністю як базовий складник економічної безпеки підприємства. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2020. № 4(115). С. 90-93.
24. Погріщук Б. В. Формування стратегії інвестиційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського*. 2013. № 5. С. 66-70.
25. Подереча О. В. Розвиток системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2018. № 19(2). С. 77-83.
26. Прокопишак В. Напрями зміцнення інвестиційної діяльності підприємств. *Вісник Львівського національного аграрного університету*. 2013. № 20(1). С. 236-241.
27. Серебренников В. М. Економіко-математичний аналіз впливу інвестицій на результативність діяльності підприємства. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2020. № 4. С. 287–294.
28. Сибирка Л. А. Управління інвестиційною діяльністю українських підприємств в умовах глобальної економічної турбулентності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. № 7(3). С. 82-85.
29. Сімкова Т. О. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. С.1-8.
30. Стрельников Р. М. Інституціональні фактори впливу на інвестиційну діяльність інтегрованих підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20(3). С. 59-63.
31. Стройко Т. В. Інвестиційний клімат в Україні та його вплив на інвестиційну діяльність підприємств. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом*. 2020. № 1. С. 55-63.
32. Укрпошта впроваджує єдину ERP-систему замість 80 окремих. URL: <https://mtu.gov.ua/news/32687.html> (дата звернення 11.11.2023).
33. Чернишов В. В. Напрями розвитку інвестиційної діяльності підприємств. *Modern economics*. 2021. № 26. С. 167-172.

34. Шепиленко В. Ю. Інвестиційні ризики в діяльності підприємств. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2022. № 2. С. 24-29.
35. Assessment of Financial Potential as a Determinant of Enterprise Development. URL: <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1912/1912.05635.pdf> (дата звернення 01.11.2023).
36. Basic Market Factors Affecting Innovative Activities. URL: <https://www.icommercecentral.com/open-access/basic-market-factors-affectinginnovative-activities.pdf> (дата звернення 15.11.2023).
37. Cash Flow From Investing Activities Explained: Types and Examples. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/cashflowinvestingactivities.asp> (дата звернення 01.11.2023).
38. Cash Flow from Investing Activities. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/cash-flow-frominvesting-activities/> (дата звернення 01.11.2023).
39. Classification of Investment activities. URL: <https://www.vskills.in/certification/tutorial/classification-of-investment-activities/> (дата звернення 01.11.2023).
40. Driving innovation in investment management. URL: <https://www2.deloitte.com/ie/en/pages/financial-services/articles/Drivinginnovation-investment-management.html> (дата звернення 15.11.2023).
41. Entrepreneurship and Business Innovation BSc. URL: <https://www.tilburguniversity.edu/education/bachelors-programs/entrepreneurshipand-business-innovation> (дата звернення 15.11.2023).
42. ERP-система IT-Enterprise. URL: <https://www.it.ua/erp-system-it-enterprise> (дата звернення 11.11.2023).
43. Financing the Next Generations of Innovation. URL: <https://www.cairn.info/revuejournal-of-innovation-economics-2019-2-page-7.htm?ref=doi> (дата звернення 15.11.2023).

44. Foundations of effective management of investment activity in the enterprise. URL:
https://web.archive.org/web/20180602023939id_/http://advancedscience.org/2015/2/035-037.pdf (дата звернення 01.11.2023).
45. Improvement of investment activity of enterprises. URL:
https://repozytorium.uni.wroc.pl/Content/94287/PDF/11_I_Yasinovska_S_Smolinska_Improvement_of_investment_activity_of_enterprises.pdf (дата звернення 01.11.2023).
46. Information and investment activity of the enterprise: role, areas of influence and their relationship. URL:
https://www.researchgate.net/publication/370758166_INFORMATION_AND_INVESTMENT_ACTIVITY_OF_THE_ENTERPRISE_ROLE_AREAS_OF_INFLUENCE_AND_THEIR_RELATIONSHIP (дата звернення 15.11.2023).
47. Innovation Management – The Ultimate Guide. 2023. URL:
<https://www.viima.com/blog/innovation-management> (дата звернення 15.11.2023).
48. Management of investment activity of the enterprise under crisis conditions. URL:
https://www.researchgate.net/publication/303808731_MANAGEMENT_OF_INVESTMENT_ACTIVITY_OF_THE_ENTERPRISE_UNDER_CRISIS_CONDITIONS (дата звернення 01.11.2023).
49. Nine practices for better capital-investment management. URL:
<https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/nine-practices-forbetter-capital-investment-management> (дата звернення 15.11.2023).
50. Principles, assessment and methods of risk management of investment activities of the enterprise. URL:
https://www.academia.edu/96875390/Principles_assessment_and_methods_of_risk_management_of_investment_activities_of_the_enterprise (дата звернення 15.11.2023).
51. Research on Financial Investment Strategies of Operating Enterprises in the

Context of Market Economy. URL:

<https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=128200> (дата звернення 01.11.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Звітність АТ «Укрпошта» протягом 2019-2020 рр.

Ю0900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	25 037.00	18 695.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	38 416.00	65 889.00
Основні засоби	1010	3 305 771.00	3 410 581.00
Інвестиційна нерухомість	1015	187 724.00	117 377.00
первісна вартість	1016	187 724.00	120 829.00
інші фінансові інвестиції	1035	13 816.00	17 925.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	288.00	209.00
Усього за розділом I	1095	3 571 052.00	3 630 676.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	195 381.00	225 554.00
Виробничі запаси	1101	123 546.00	161 138.00
Незавершене виробництво	1102	2 606.00	4 170.00
Готова продукція	1103	8 422.00	11 518.00
Товари	1104	60 807.00	48 728.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	275 050.00	335 516.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	19 097.00	24 818.00
з бюджетом	1135	10 143.00	17 207.00
з нарахованих доходів	1140	8 335.00	8 785.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	126 678.00	97 356.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	195 095.00
Рахунки в банках	1167	3 464 791.00	4 752 281.00
Інші оборотні активи	1190	26482.00	29695.00
Усього за розділом II	1195	4336303.00	6278797.00
Баланс	1300	7 907 355.00	9 909 473.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	6 518 597.00	6 518 597.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 287 116.00	1 321 490.00
Неоплачений капітал	1425	5 254 038.00	5 254 038.00
Усього за розділом I	1495	2 551 675.00	2 586 049.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	208 119.00	201 646.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	65 878.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	196 745.00	343 910.00
Усього за розділом II	1595	404 864.00	611 434.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	41 939.00	264 395.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	98 902.00	168 707.00
товари, роботи, послуги	1615	541 110.00	1 103 112.00
розрахунками з бюджетом	1620	94 574.00	99 315.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	124.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	49 526.00	55 484.00
розрахунками з оплати праці	1630	179 259.00	205 345.00
за одержаними авансами	1635	50 972.00	259 671.00
за розрахунками з учасниками	1640	121 607.00	49 477.00
Поточні забезпечення	1660	424 173.00	502 007.00
Доходи майбутніх періодів	1665	401 630.00	413 663.00
Інші поточні зобов'язання	1690	2 947 124.00	3 590 814.00
Усього за розділом III	1695	4 950 816.00	6 711 990.00
Баланс	1900	7 907 355.00	9 909 473.00

JO900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)**Фінансові результати**

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 182 437.00	7 777 843.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	7 774 565.00	6 596 957.00
Валовий: прибуток	2090	1 407 872.00	1 180 886.00
Інші операційні доходи	2120	261 678.00	747 012.00
Адміністративні витрати	2130	1 136 999.00	1 014 143.00
Витрати на збут	2150	211 367.00	188 026.00
Інші операційні витрати	2180	135 574.00	200 796.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	185 610.00	524 933.00
Інші фінансові доходи	2220	94 517.00	91 419.00
Інші доходи	2240	68 959.00	2 579.00
Фінансові витрати	2250	96 313.00	74 048.00
Інші витрати	2270	45 477.00	45 670.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	207 296.00	499 213.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-42 373.00	-93 856.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	164 923.00	405 357.00
збиток	2355	0.00	0.00

Додаток Б Звітність АТ «Укрпошта» за 2021-2022 рр.

Ю900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	55 518.00	115 895.00
первісна вартість	1001	150 078.00	143 589.00
накопичена амортизація	1002	94 560.00	27 694.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	320 864.00	295 058.00
Основні засоби	1010	3 830 957.00	3 844 576.00
первісна вартість	1011	6 160 904.00	6 825 314.00
знос	1012	2 329 947.00	2 980 738.00
Інвестиційна нерухомість	1015	100 693.00	91 622.00
первісна вартість	1016	107 386.00	103 602.00
знос	1017	6 693.00	11 980.00
інші фінансові інвестиції	1035	19 078.00	12 579.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	196.00	180.00
Усього за розділом I	1095	4 327 306.00	4 359 910.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	293 899.00	561 316.00
Виробничі запаси	1101	231 750.00	344 715.00
Незавершене виробництво	1102	11.00	
Товари	1104	62 138.00	216 601.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	401 152.00	969 104.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	35 830.00	74 099.00
з бюджетом	1135	8 942.00	9 193.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	20.00	
з нарахованих доходів	1140	8 686.00	19 861.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	155 828.00	565 594.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 509 233.00	585 098.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 893 395.00	3 150 955.00
Готівка	1166	119 329.00	358 155.00
Рахунки в банках	1167	3 774 066.00	2 792 800.00
Інші оборотні активи	1190	57 720.00	68 977.00
Усього за розділом II	1195	6 364 685.00	6 004 197.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	75 643.00	73 819.00
Баланс	1300	10 767 634.00	10 437 926.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	6 518 597.00	6 518 597.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 413 330.00	-4 074.00
Неоплачений капітал	1425	5 254 038.00	5 254 038.00
Усього за розділом I	1495	2 677 889.00	1 260 485.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	189 105.00	189 105.00
Довгострокові кредити банків	1510	612 878.00	863 115.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	318 515.00	249 198.00
Усього за розділом II	1595	1 120 498.00	1 301 418.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	70 011.00	3 381.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	274 500.00	432 207.00
товари, роботи, послуги	1615	1 733 721.00	3 425 067.00
розрахунками з бюджетом	1620	137 553.00	86 472.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	22 028.00	
розрахунками зі страхування	1625	84 806.00	107 198.00
розрахунками з оплати праці	1630	250 279.00	201 785.00
за одержаними авансами	1635	191 403.00	187 071.00
за розрахунками з учасниками	1640	55 075.00	
Поточні забезпечення	1660	614 309.00	619 143.00
Доходи майбутніх періодів	1665	499 055.00	288 249.00
Інші поточні зобов'язання	1690	3 058 535.00	2 525 450.00
Усього за розділом III	1695	6 969 247.00	7 876 023.00
Баланс	1900	10 767 634.00	10 437 926.00

Ю900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10 331 440.00	11 181 868.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	9 830 576.00	9 536 425.00
Валовий: прибуток	2090	500 864.00	1 645 443.00
Інші операційні доходи	2120	169 632.00	309 471.00
Адміністративні витрати	2130	1 173 118.00	1 324 050.00
Витрати на збут	2150	207 900.00	259 349.00
Інші операційні витрати	2180	324 181.00	170 034.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	201 481.00	
збиток	2195	1 034 703.00	
Інші фінансові доходи	2220	140 142.00	104 904.00
Інші доходи	2240	126 413.00	91 705.00
Фінансові витрати	2250	129 569.00	114 569.00
Інші витрати	2270	518 003.00	45 575.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	237 946.00	
збиток	2295	1 415 720.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 684.00	- 54 364.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	183 582.00	
збиток	2355	1 417 404.00	